

LIETUVA

Nr. 35

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 1 Rugsėjo (September) 1899 m.

Metas VII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published at Chicago, Ill., every Friday
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.
Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis laikraštis
"LIETUVA"
Išleista kas Petnyčia Chicago, Ill.
Kasuoja ant metų:
AMERIKOJE.....\$2.00
UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spaustuose spausdina visokios Knogos, Konstitucijas ir visokių kitų duktus lietuviškai, lenkiskai ir angliskai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsėstant "Lietuvą" ir prisijungiant prie jos, kaip ir su visais kitais laikraščiais, reikia uždegti užtikrintą užtikrinimą.
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Amerikos laikraščiai korespondentais vėl skundžiasi ant cenzūros parengtos jenerolo Oks ant Filipinų, kuri nedaleidžia korespondentams siuntinėti teisingų telegramų. Jenerolas Otis nesiginėja, bet teisinasi, kad jis laikraščiams ne gali duoti visokios liuosybės todėl, kad jie ne eš kokia nors valdžia arba tautiška institucija, bet yra vos užkenciamieji. Svetimų krasztų laikraščiai korespondentai vienok praneša, kad net Manilėje amerikoniai stovi ne tvorciausiai, cz a gal užkilti prieš amerikonus revolucijai; kaslink gi aplinkinių, amerikonių laiko vos plotą ne didesni, kaip 3 musizskas mylias ir wisos miesto krasztus; toliau wisas yra filipiniečių rankose. Paskutiniuose laikuose ant karės lauko nieko swarbesnio ne atsitiko. Laikraščiai vėl praneša, kad ant Filipinų rengiasi keliuot jenerolas Miles ant isztirimo stowio dalykų. Tik salų Saluh sultono už algą po 250 dol. ant mėsio pasiekė prikalbinti priimti Amerikos wirszinkystę. Bet ir ta sutartis neturi praktiszkos wertes.

Bandymas paskirti izs filipiniečių urėdninkus ne pasisekė, kadangi pasirodė, kad tie nauji amerikonių užtwirtinti urėdnikai, kurie rodėsi prilankiais amerikonom, kę tikt dažinojo, slapta dadeszdawo Aguinaldui; daugumą jų suaresztawo. Dabar wėl amerikonių pradeda sawo naikinimo darbą. Miestus, izs kurių priwersti dėl kokių nors prieaszčių pasitraukti, wisai izsdegina; moteris su waikas izskaliskas norinezias dawsigauti i miestą Manilę, weja atgal; i wirsziskius, nors be ginklų, prisakyta szaudyti kaip i laukinius žwėris. Taigi mat elgisai teipjau, kaip elgisai izspanijonių. Ne be pamato todėl buwe izspanizskos kariuonos wirszinkjais ant Kubos, Weyler, ant wieno susirinkimo Madride, nu rodydamas ant tokio jau pasielgio mo amerikonių, kwietė Europą i sikiszi teipjau, kaip sawo laike izkiszio amerikonių i izspanijonių ant ty waldyby waldymo būdą ir kad syki padaryty gala nereikalingsiems kraujo praliejimams.

Ižo surinkimų dabar neužtenka Amerikoje ant uždengimo wisų reikalų, kas mėnesis pasirodo didelės nepritekliaus. Randas bus priwerstas uždėti didesnius ant gywentojų sprando mokesčius; kadangi didesni mokesčiai reikalinti ant karės su Filipinais, tai gywentojai, priezindamiesi mokesčiams, priezinas kare, izs kurios apart politikierių, krasztas ne daug ką gali pelnyti. Ar protestas dalies gywentojų atsilieps, ar perkeis prezidento ir jo ministerių nuomonę, dabar negalima įspėti.

Admirolas Dewey lankosi dabar Prancuzijos portuose. Czia ji priima szirdingiaus negu Austrijoje arba i Italijoje. Prancuzijos randas daleido jurininkams izslipiti su ginklais ant kranto ir atlikti musztrą. Už tai prezidentas McKinley ir patsai admirolas izreiszė padėkawonę Prancuzijos randui.

Prancuzija.

Prancuzijoje wis dar swarbiausiu atsitikimu yra Dreyfuso, prowa. Iki szioziški liudininkai yra Dreyfuso priezai, jie ir liudyja priez jį. Wisi sako, kad esą persitikirę, jog Dreyfus yra kaltu, bet nē jokių jo kaltės darodymų ne turi. Wos du ar trys iszklausti liudininkai, bet ne izs oficerų, izsreiszė priezingsą nuomonę. Oficerai wisi yra Dreyfuso priezais ir tie, žinoma, liudyja ant jo neauodos. Tas ir ne žingeidų; juk per jų wirszinkų prisidėjimą, buwusių karės ministerių ir wisokių jenerolų: Mercurio, Gouse, Chanoine, Roget, ir kitų Dreyfus likosi nusudytas ir teip ilgai izsibuwo ant Welno salos. Perszautas adwokatats Labori jau ant tiek pasitaisė, kad jis jau pildo sawo priderytę kaip Dreyfuso apginėjas. Jo priezai bandė jau siusti eksplo duojancias maszinas, bet ir tas jo ne nugazdino.

Wokietijoje tiki, kad Dreyfuso prowa yra tik įžanga prie rewolucijos, kuri gal ne daleisti ramiai atsitubti ir rengiamai parodai. Tuli wokizski fabrikantai, kurie buwo užsirasę atsiusti sawo izsdirbimus ant parodos, dabar mislyja wisai pasitraukti. Wokietijos ciecorius teiposgi izsreiszė sawo nuomonę apie tai, kad dabartinė Dreyfuso prowa gali pigimdyti Prancuzijoje rewoluciją ant izsgruiwimo republiki. Jeigu Dreyfus yra ne kaltu, tai ji apkaltinanti jenerolai turi būti kalti. Reikėtu juos nubauti—bet ar randas turės tiek drąsos, idant griebtus nubaudimo itekimųjų kariuonų jenerolų? Izs wisų ministerių wien karės ministeriui Galifetui ne truktas drąsos, bet ir jis be pritarimo kitų ministerių negal griebtiesi baudimo kaltų jenerolų. Kad prancuzizskas randas bailus, matyt jau izs to, kad jis ne drys-ta įsiwerzti i namus, kur užsira-kings su sawo pritarėjais jau trys sanwaitės kaip ginasi antisemity wadowas Guerin. Paryžių buwo rods pasklidęs paskalas, kad buwęs karės ministeris, smarkiausias Dreyfus, apkaltingojas, jenerolas Marcier, likosi suaresztuotas. Paskalas tas wienok pasirodė neteisingu.

Wokietija.

Kad rando užmanymas Prusų seimo kaslink nukasimo kanalų jungiančių swarbiausias upes likosi atmetu, už tai ciecorius gali padėkawoti wien konserwatywizskoms partijoms, ant kurių randas remiasi. Ministeriai buwo ateiszaukę prie ciecoriaus su praszmu paliuowuoti juos nuo urėdų, bet ciecorius ant to nesutiko ir wi-

sus ministerius paliko ant urėdų. Užmanymą seimo atmetę kaslink kanalų pandas rengiasi izs naujo paduoti. Bet jeigu konserwatywizskų partijų pasiuntiniai už jį ne balsuos, jis ir wėl bus atmes-tu. Konserwatywai wienok bil-josi, kad randas ne bandytų remtiesi ant progresywizskų partijų, kurios pritaria minėtam užmanymui. Konserwatywų laikraščiai gaudina randą, kad jeigu jis izjeszkos paramos progresistų, taigi kad jeigu ciecorius bandytų remtiesi ant progresywizskų partijų, tai ji aplėistų konserwatywizskos, o be jų paramos monarchija nu-stotų pamato, ciecorius nystotų sosto, kadangi progresistams ne-puori palaikymas monarchijos.

Policija dabar labai sargiai pra-dėjo daboti ciecoriaus upatą, ku-risai lankosi wakarinuose Wokie-tijos krasztuose. Priežasitis to sargumo yra ta, kad randas gawo žinią, buk prancuzizski ir italizski anarhistai nutarė prie pirmos progos nugalabinti Wokietijos ciecorių. Ar izslikro padarytas toks nutarimas, ar gal persergė-tojai padarė tą teip sau ant juo-ko, apie tai nė Wokietijos po-licija žinoti negali.

Anglizski laikraščiai pagar-sino, buk Wokietija wėl pradėjo su izspanija tarybas kaslink nu-pirkimo dar pasilikusių izspaniz-skų waldybų; sziuom tarpu nori nuo jos nupirkti paskutines wal-dybas esanzias Afrikoje. Kadangi izspanijai reikalingi pinigai, gal but, kad Wokietija ir gaus li-kusias kolonijas.

Balkanų passalis.

Turkija teip įlindo i skolas, kad jos kreditoriai nuždė wilt kad nors atgauti jai paskolintus pinigų; izdo ministeris ne turi pinigų ant izsmokėjimo algų u-pardojkams. Neseniai kreditoriai susirinko priez izdo ministerijai reikalaudami prigulinczių pinigų, bet kad ministeris jų ne turėjo, tai jam neliko nieko daugiaus, kaip bėgti izs ministerijos rumo ir pasisilepti priwatiszkuose namuose.

Swetimų krasztų kariuonia ap-leido jau salą Kretą, wien angli-joni ten dar pasilikę, bet ir jie turės neudėgio pasitraukti. Da-bar twarkos daboja wietinė žan-darmerija. Daboti twarkos da-bar jau ne teip sunku, kadangi ant salos pasilikę wien prilankus kunigaizszčiai grekonys krik-szczonys, mahometonys gi izsi-kraustė i Turkiją.

Serbijoj teiposgi wērda kaip katilė. Waldžia yra wisziskai ka-raliaus tėwo rankose, kuriam pri-lanki wien kariuonia, gywentojų daugumas jo ne kenzia, tą neuz-kant palaiko Maskolija. Kara-lius tėwas swarbesnis ministeri-jus padalino terp sawo asabizskų draugų. Laukiama czia yra re-wolucija, kuri gali pasibaigti iz-wijimu izs Serbijos ne tikt kara-lius tėwo Milano, bet ir jo su-naus, paties karaliaus Aleksan-dro. Rewolucijonierius palaiko Maskolija ir Montenegro kun-igaizsztis.

Maskolija.

Maskolijos randas užmanė da-bar parengti specializskas mok-slaisines ant mokimiesio urėdnikų ir bajorų waikų, izs kurių wien caras rengiasi rinkti urėdnikus, neprileisti ant urėdų kitokių luo-mių, kurios mat platina rewoli-cijonierizską dwasią Maskolijoje. Tegul sawo užmanymą izspildo, o Maskolijoj atsisras tuoj dau-piszwu caro priezų ir tai terp ti-krių maskolij.

Chinuose be mažo ne susimuszė maskoliai su anglionais. Prie-žasitis to yra žaita: anglizska

kompanija Jardine, Matheson & Co. 30 metų atgal pirkė žemės plotus tuose krasztuose, kurie paskui pateko Maskolijai. Kom-panija pasamdė darbinjkus žemę aptverti, bet maskolizskos konsu-lius atsiuntė kazokus, kurie su kancziais darbinjkus izsweikė. Atplaukė czia anglizskas kanuo-linis laivas "Woodlark" ir ant prigulinczių Maskolijai plotų izs-sodino anglizskus jurinjkus ir nu-plaukė prie maskolizsko konsula-to teip arti, kad ji szuwai galėjo siekti. Suimuszimo wienok ne buwo. Žinoma, to įsiwerzimo angljonų Maskolija ne praleis ne pareikalawus nuo Anglijos izsi-sieisinimo. Nusilenkti priez Angliją Azijoj Maskolija ne gal-nes per tai nūpultų jos itekmė akycs Chinų; ant galo ji, galėda-ma wisada Azijoj Angliją skau-džiai įkasti, ne pratusi nusilenkti. Anglija gi, besirengdama i karę Pietinėj Afrikoj, negali su Mas-kolija erzintis, todėl turės nusi-lenkti ir perpraszty sziaurės meszkiną.

Pietini Afrika.

Diena nuo dienos Europoj laukia prasidėjimo karės pietinėj Afri-koj. Nors pagal terptautizskas tiesas sandaros laike ne jokia wieszpatysė nė turi tiesos stab-dyti per jos waldybas gabenimę ginklų dėl kaimynizskų krasztų. Anglija izsdawė prisakymą ne-perleisti per sawo waldybą Netal ginklų paskirtų dėl Transva-liu.

Transvaalijos prezidentas Krue-ger, sawo atsakyme ant anglizsko rando reikalawimo, sutinka ati-duoti užgimiusius nesutikimus ant nusprendimo specializskos ko-misijos izsizskos izs abiejų krasztų delegatų. Nuolankumas wie-nok prezidento Kruegero ne pa-tinka Transvaalijos gywentojams. Todėl kaip tiki, jis turės pasi-traukti, užstojęs kitas mažiaus nuolankus turės pagimdyti karę. Anglijonių gywenanti Transva-liu jau kraustosis izs czia szaly, wokieziai gi pasilė sawo pagel-bą užmanydami sutverti atskirą wokizską kariuonos dalį karėje priez Angliją. Jeigu užgims karė, tai ji bus kruwina, kadangi abiem krasztam atseis kowoti už šybę. Izs Holandijos trau-kia teiposgi liuosnoriai i pagelbą Transvalui.

Iz Lietuwos.

Prisiega swetimtikij.

Maskolizskas caras izsdawė padawadyjimą, idant swetimti-kiai ne maskolizskos kilmės, pasto-dami ant tarnystės ar tai kaip urėdnikai, arba kareiwiai, izs-rinkti žmonių balsais, kaip antai waitai, walszečių szuddis, starsi-nos, kad butų prisaikinami wien maskolizskoj kalboj. Czia mat sawo padawadyjimais maskoliz-skas randas wien demoralizuoja ypacz paimtus i kariuonę neap-szwiestus wyrus, kurie dar neturi twirtų dorizskų nuomonų. Tie jauni waikiniai, terp kurių kaip antai terp lietuwų, lenkų ir t.t. daugumas juk wisai neuprantan-czių maskolizskos kalbos, jie negali žinoti nė ant ko prisiekia. Prisie-gos duotos ne suprantamoj kalboj nieks nebrangina. Tokiu būdu sa-wo neizsmintingais padawadyj-imais maskolizskas caras ir jo mi-nisteriai pats lyg tyczia weisia a-nuos parsiuduodanzius liudinjkus, kurie už pinigų, kreiwai pri-siegdami, samdos i liudinjkus be-siprowojanczioms pusėms, ant ko skundžiasi maskolizski laikraščiai. Bet kodėl tie laikraščiai ne drysia parodyti tikrų prie-žasčių tokio izslikro liudno ap-sisreizkimo Lietuwoj?

Nepaprasto amžiaus sene-lis.

Wilniuje iki sziozi gyweno ne-paprasto amžiaus senelis, Kleofas Beinarowicz, kuris dabar izs-sikraustė i Maskwą. Užpuolus Napoleonui i ant Maskolijos, mi-nėtas senelis turėjo jau 17 metų, taigi dabar turi jis 105 metus, jo gi pati 95 m. Jis atmena dar ge-rai wisus atsitikimus laike atsi-lankymo Napoleono Wilniuje, matė sawo akimis ty garsų pran-cuzų ciecorių swieto užkariawo-ją; matė ir grįžtančius szalcio ir bado sudemoralizuotus maskolij wejamas atgal prancuzus.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę už lietuwiz-skus jawus Liepojoj mokojo: už pudą rugių 79—80 kap. Awizos paprastos 67—68 kap. Miežiai 66 kap. Griakai sunkus 89 kap.; gri-kų kruopos 130 kap. Linų sė-mens paprasti 122—125 kap., geriausi 126—128 kap.; drėgni pigiaus. Kanapių sėmens 182 k. Kwietinės klynės smulkios 53 k., widutinės 54—57 kap., stambios 58—62 kap.

Geras radinys.

Warszawos laikraštis "Kurjer Warszawski" praneša, kad Sena-pilės pawietij, Suwalkų gub., sa-winję dwarc Jakiemiszkių, Baufa-lienė, pardawė sawo dwarc dwar-pionui Parczewskui izs Wilniaus gub. Izsiskraustydama, norėjo gub. izsiskraustydama, norėjo paduoti ir nerekalings daiktus, o terp ty geležinę kasą norėjo pirkti sawinjkas netolydo dwarc Pagermonij, Beniawskis. Apži-rėdamas kasą, užtko jis niekam nežinomą pakawonę, kuri atida-rė, rado pakawotus 35000 rubl., ne skaitant nenukirptų kuponų. Baufalienė porą metų atgal, kaipo palaikeja pasimirusio dwarpiono Rudolfo Jakubowskio, gawo dwarc Pagermonius ir su juom ir an-g geležinę kasą, bet kad joje butų tieki pinigų, jai neužėjo nė ant mislies.

Mokestis produktais wie-ton pinigų

Maskolizska žemdarbystės mi-nisterija, norėdama kuo dau-giausiai patraukti i jos uždėtas ir užlaikomas pradines žemdarbys-tės moklaisines, izsdawė padawa-dyjimą, kad ukinkų waikai, besi-mokinanti tokiose moklaisinėse, gali prigulinti už mokimą mo-kestį uzmokėti žemdarbizskais produktais, taigi rugiais, szienu ir t. t. Nežinia tikt, kaip skaitys prekes produktų tokių mokslai-nių užweizdos. Jeigu werte tokių produktų skaitys ne žemiaus ne-gu jie kasuoja, tai izslikro mi-nisterio padawadyjimą reikia lai-kyti už gerą ir izsmintingą.

Žemizskos itaisos.

Žemizskų itaisų Lietuwoj nors ir pagal sawo apdirtus įstatus maskolizskas randas wisgi dar bijosi. Baltgudijoj (taigi Minsko, Witebsko ir Mohilewo gubernijo-se) jos dar szį mat bus įwestos. Tose trijose gubernijose randas ketina parengti net 167 urėdus žemizskų naczelinukų.

Naujas Kauno gubernato-rius.

Žinote jau, kad buwęs Kauno gubernatorius Suchodolskij, kai-po žmogus teisingas nors masko-linis, negalėdamas kęsti neteisi-bių Lietuwos satrapo Wilniaus jeneral-gubernatoriaus Trockio, pats pasitraukė nuo wietos; jo wietoj atsiuntė i Kauną Rogow-ską, kurisai jau uždė gubernato-rius urėdą. Tas, žinoma, nesi-priešys jau Trockiui, budamas tokios jau kaip paskutinis doriz-skos wertes.

Izgabenimas arklių i swe-timus krasztus.

Pagal pagaisintas maskoliz-skos arklių auginimo užweizdos ži-nias, pereitą metų izsgabenta izs Maskolijos i kitus krasztus izs-wiso 57676 arklių, izs ko izsga-benta jurėmis 14548, per suusz rubelį 43128. Daugiansiai arklių izsgabenta izs Latvijos ir Lietu-wos. Per Latvijos portus izsga-benta 12299; per sausą gi nuo Lietuwos ir Lenkijos rubelį 39 666 arklių.

Swetimtauczių pinigai.

Swetimtaucziai, negalėdami na-mieje turėti didelio pelno nuo sa-wo pinigų, juos nesigali apwers-ti ant parengimo wisokių itaisų tuose krasztuose, kur pelnas dides-nis. Sztai dabar miestelij Nau-jame Borisowe, Minsko gub., Bel-gizskų kapitalistų kompanija rengia didelę winių dirbtuwę; wokizska gi kompanija rengia elektrizsko geležinkelio liniją terp Seno ir Naujo Borisowo. Apart to, abudu miestai, teip Se-nas ir Naujas Borisow bus su-jungti telefonu su Lietuwizsku Minsku.

Apšiekskite seno pawida-lo popierinius pinigus.

Maskolizskas randas praneša, kad laikas ant apšieksimo seno pawidalo, pagal formą 1887 m., popierinių pinigų: 25 rublinių, 10 rublinių ir 5 rublinių paskir-tas tikt iki pabalgai szų metų pagal maskolizską kalendarij; paskui to pawidalo popieri-niai pinigai žudo wisai sawo wer-tę, jų niekur neptims.

Daktarams takšos.

Maskolizskas randas, kaip pa-duoda laikraščiai, rengiasi izs-duoti atsakančią takšą ant užmo-kėjimo daktarams už gydymą li-gonių: daktarai mat turėtu tai-geležinę kasą, bet kad joje butų tieki pinigų, jai neužėjo nė ant mislies.

Iz Walkenikų. Traku paw., Wilniaus gub.

Po ilgai besitraukiančių kars-čių, kurie diktai užkenkė wely-biems wasrojamams, 6 d. pjūtės ties Walkenikais siautė baisi au-dra su ledais, nuo kurių ne mažai nukentė ypacz jau nuokę rugiai. Kaime Dargužiuose sudegė nuo perkuno įtrenkimo ukinkų na-mai; prie to likosi perkuno už-musztas 55 metų ukinkas Jan-kauskas. Ogrodincuose perkunas uždegė kluoną ukinkoj. Adlio, kur sudegė wisas szimetinis zie-nas ir suwežti rugiai; perkunas uzmuszė arklių. Kaime Boradziuo-se perkunas uzmuszė dwi rugių griebėjas.

Rugiai izsrodo geri ir naszus. Aplinkiniai gywentojai kitais metais turėdawo gerą pelną už grybus, szimetą gi, dėl stokos lytaus, giriose grybų wisai nėra.

Prigėre du waikai.

Lietuwizskame Braste, Garteno gub., du waikai buchalterio wiet-i nes pawiezio kasos Malewycio, wienas 17, kitas gi 15 metų, izs-je maudytiesi i upę Muchowę, abudu prigėre. Wenas izs jų pa-teko i gilumą ir pradėjo skęsti, kitas stengėsi gelbėti, bet pats teiposgi nuskendo ir prigėrė.

Gydinyčia sziauliuose.

Szį metų dalis maskolizskos Raudonoj Kryžias draugystės mieste sziauliuose parengė am-bulatoriją ant gydimo ne turtin-

gų ligonių. Ligoniai czia turi daktaro pagelbą be jokio užmo-kenio, gawna dykai ir waistus. Nuo balandžio iki liepos m. szų metų i ambulatoriją kreipėsi su wirszum 700 ligonių.

Pasimažinimas gėrymo degtinės.

Pagal maskolizsko izdo minis-terijos atskaitą, rando jėji-mai nuo degtinės pa-simažino paskutiniuose metuose ant 7%, izs ko matyt, kad žmo-neles ir Maskolijoj pradeda ma-žiaus degtinę gerti: szulyginant su 1870 m., pereitą metų randas tu-rėjo izs degtinės ant 20900000 rubl. mažiaus. Didžiausiai pelnas rando pasimažino, nes ant 8%, lie-tuwizskose ir baltgudizskose gu-bernijose, tai gi Kauno, Wil-niaus, Garteno, Witebsko, Min-sko, Mogiliawo ir Smolensko gub. Nežinia, ar izslikro lietuwai liauja girtuokliawę, ar gal wieton degti-nės labiau pradėjo gerti alų?

Suemė nužiurėtą prancu-zizską sznipuką.

Karaliauczius porte Pilawoj, Prusų Lietuwoj, waldžios suar-esztawo prancuzizskų laikras-čių reporterį Muellerį. Nužiuri ji kaipo prancuzizską sznipuką. Jo namieje padarė kratą, bet nieko to-kio, kas nužiurėjimą patwirtintų, nerado. Nežiurint ant to, jo ne-paleido, bet laiko kalinį.

Pawerstas i skystą oras kaip exploduojanti me-dega.

Dinamito dirbtuwę Schlebuh, netoli Kolonijos, wakarinėj Wo-kietijoj, neseniai darė bandawo-nes su priitakymu pawersto i skystą musų žemės oro kaipo ar-dancz-os, exploduojanczius mede-gos. Paėmė pawersto i skystą, pa-gal izsraztą Muencheno profeso-rius Linde budą, kuriolengwāra, kiek kas nori, padirbti, tokio oro. Nauja ardanti medega prie ban-dawonių pasirodė neizpasakytai didelės pajegos, wartojimas gi jos lengwas, o kas swarbiausia, kad netikėtos eksplozijos ne gali atsitikti, todėl ir wartojanti ją darbininkai geriaus ap-augoti nuo nelaimių, negu prie ardymo wartojant dinamitu, kaip tai da-bar daro. Nauja exploduojanti medega bus priitakytą prie dirbimo tunelio per Simolon perėjimą. Alpų kluonose, terp Swaeicioris ir Italijos, ant ardy-mo uolų; tinka ji geriausiai ten, kur per tulą laiką reikia ciezos eiles eksplozijų, kaip antai kasty-nėse ir tt.

Kaipu ardanczija medega pa-rankiaus wartoti ne patj org, bet wien izs jo sudėtinųjų, oxygeną, kurisai lengwias, su mėszeniais kasztas duodasi pawersti i skystą. Pawerstas i skystą oras, arba tik oxygenas neizsbu-wa ilgai skystu, bet i 15—30 mi-nutų izsgrawoja, taigi pawirsta wėl i gazą. Ant parengimo reika-lingų ardanczių patronų izs pa-wersto i skystą oro arba oxyge-no ne wartoja ji wieną, bet dar watą ir sutrintas medžio anglis. I patroną įdeda apibertą medžio anglims watą, skystą org arba oxygeną. Priplū i patroną priez patj jo sunaudojimą, taigi kada wisas patrengta ir reikalinga wien eksplozija. Patronas toksai užlai-ko ardanczija pajėgą tikt bertai-nį walandos, potam ardanti me-dega, taigi pawerstas i skystą oras izsgrawoja ir patronas jau ne gali exploduoti. Paskutinė to-kių patronų ypabytė ir padaro juos parankesniais už dinamiti-nius, kadangi, jeigu pritaistytas toksai patronas, pagal dauguma jame naujos exploduojanczius medegos (pawersto i skystą oro arba oxygeno) ne exploduawo i 15—20 minutų, tai paskui jau exploduoti ne gal, darbinjks be baimės gali prie jo prieti, p-gedus patroną izsmesti, o jo wietoj įdėti naują. Netikėtos pa-wėlytos eksplozijos czia atsitikti ne gali.

Isz Amerikos.

Brangus auksas.

Pasirėmę ant melagingų laikraščių pranešimų, 1200 aukso jieszkotojų, tikėdami greitai pralobti, nutraukė prie Kotzebue užtakos, Alaskoj. Per visą vasarą aukso nerado, atėjus žiemai, užstojo baisus šalčiai ir stoka valgio. Apart to, tarp aukso jieszkotojų atsirado siaurinių krasčių liga skorbuto, nuo kurios pusė žmonių išmirė. Jis teip dantų smegenis suėdė, kad danti lengvai galima buvo su pirštais išimti. Kiti turėjo pinigų, tas sugrįžo į tėvynę, tie gi, kurie jų ne turėjo, liko ant vietos, kol iš bado nenumis. Tokius mat waisius išduoda melagingi laikraščiai išgyrimai Alaskos aukso plotų!

Liekanos seniai išnykusios tautos.

Wienoje oloje Kalifornijoje, amerikoniški tirinėtojai netikėtai užtikio paverstą į mumiją (užbalsamotą) kuną moteriškės laiknecijos ant rankų mažą vaiką. Minėta moteriškė buvo neispaaktyto didumo, turėjo į kurtomis nežinia, kas atsitiko. Bledj ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

VICTOR, COL. Siatuė čia didelės gaisras, kuris išnaikino visą miesto vidurį su daugybe krautuvių ir dirbtuvių. Bledj ugnies padarytą skaito ant 3 milijonų doliarų.

Wisa oblinezijos trioba likosi eksplozijos sugriauta, bet ir daugelio kaimyniszkų namų išlakstė langai.

DECATUR, IND. Akmenų skaldiryčiose Joder & Sons eksplozijos garinis katilas. Jo išlakstęszių sukių wienas darbinikas, Alfred Minger, likosi ant vietos užmuszatas, keturi mirtinai apkulti; lengviaus apkultų yra 18 žmonių.

CARTERSVILLE, NEV. Atsitiko čia baisi dinamito eksplozija, kurios keturi wyriskiai likosi į smotelius sudraskyti. Nuo ko atsitiko eksplozija, apie tai nėra platesnių žinių.

Gaisras.

NEW YORK, N. Y. Kaip sprendžia nuo padegimo, kadangi ugnis apsiereizkė ant syk trijose wietose, užsidegė klostorius szwentos Onos Sparthille, kuria buwo 500 waiky ir 250 mergaikių beturčių. Klostorius tas mat buwo drauge ir prieglauda namais. Ugnyje pražūwo 6 waikai, o apie 20 yra sunkiai apdegusi, tarp jų yra 6 seerys. Truksta dar keliolikos ypatų, su kuriomis nežinia, kas atsitiko. Bledj ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

VICTOR, COL. Siatuė čia didelės gaisras, kuris išnaikino visą miesto widurį su daugybe krautuvių ir dirbtuvių. Bledj ugnies padarytą skaito ant 3 milijonų doliarų.

Nelaimė ant geležinkelio.

CINCINNATI, Wis. Netoli Cincinnati, ant Cincinnati & Muskingame geležinkelio, ant klaidžių sėnių leistas pasażierinis trukas, užbėgo ant renkanecijos wagonus lokomotywas. Susimuszimas buwo teip smarkus, kad prie to 5 žmogystos likosi labai sunkiai apkultos; lengviaus apkultų yra 120 žmonių.

Isz darbo lauko.

FRASSER, IA. Traukiasi čia dar wis kalnakasių sztraikai.

CAROLTON, MO. Czianyszkčiai kalnakasiai sztraikuoja.

BREE, ILL. Darbai czianyszkziose kastynėse eina gerai.

SPONDRA, ARK. Czianyszkčiai kalnakasiai pakėlė sztraiką.

MURDOCK, ILL. Rado čia naujus anglių plotus, ant kurių parengs kastynes.

DES MOINES, IA. Gipson Coal Co. parengia čia naują kastynių lą.

DES MOINES, IA. Senose Cliftono kastynėse neužilgo prasidės darbai.

WALKER, ALA. Sawinikai czianyszkziose kastynių skundžiasi ant stokos darbinijų.

MASILON, OH. Wisose aplinkinėse kastynėse darbai eina geriaus negu pirma.

MIDDLESBORO, KY. Netoli szito miesto neužilgo bus atidarytos naujos kastynės.

SHAMOKIN, PA. Natalia kastynėse, kurios nuo seniai stowė, ketina pradėti darbus.

PERTH, IND. Darbai czianyszkziose ir aplinkinėse kastynėse eina gerai.

SHOUSTOWN, PA. Dirbtuvėse Pbg Sheet mfg Co. neužilgo prasidės dirbti.

DETROIT MICH. Wisos czianyszkziose dirbtuvėse dirba pilnų laiką.

RENWOOD, W. V. Wisos czianyszkztės dirbtuvės dirba ir darbo turi ant ilgo laiko.

NILES, OH. Wisose czianyszkziose dirbtuvėse dirba be perstojimo.

IRWIN, PA. Wisose czianyszkziose dirbtuvėse dirba per dienas ir per naktis.

MAHANOT CITY, PA. Primrose kastynėse prasidėjo darbai nuo pradžios szio mėnesio.

YOUNGSTOWN, OH. Wisose aplinkinėse kastynėse pakėlė darbinijų uždarbį.

MAHANOT CITY, PA. Kalnakasiai Burk Mountain kastynių pakėlė sztraiką.

MC KEESPORT, PA. Monongahela Steel Co. pakėlė ant 10% darbinijų uždarbį.

ALDERSON, IND. TER. Yra čia sztraikai; tegul todėl nieks ne keliauja darbo jieszkoti.

KALFUT, MICH. Czianyszkčiai kalnakasiai sztraikuoja; tegul nieks neina čia darbo jieszkoti.

BELLAIE, OH. Kastynėse Pittsburg Coal Co, kuriose ne dirbuwo 3 mėnesius, prasidėjo darbai.

FAIRMONT, W. VA. Tuli kastynių sawinikai Elkhorn apskriczio pakėlė darbinijų uždarbį.

BOGAN, OH. Kasdami szulinę, užtikio čia naujus anglių sluoguisius, ant kurių parengs kastynes.

KLONDIKE, OH. Wisose aplinkinėse kastynėse darbai eina gerai, o yra wiltis, kad jie dar labiaus pasigeris.

COATESVILLE, PA. Lukenso Co. pastatė čia kelis naujus pecius, pradžio rugėjo prasidės darbai.

MC KEES ROCKS, PA. Dirbtuvėse Schultz Bridge Iron Co. pradėjo dirbti su dwiem darbinijų atmainom.

SPRING VALLEY, ILL. Darbai eina čia gerai, dirba kiekwiens dieną. Darbą ne suuku gauti ir isz kitur atkakusiam.

MASILLON, OH. Czianyszkčiai geležies dirbtuvę ketina uždaryti, kadangi nėra užtektinai darbinijų.

CANNONSBURG, PA. Darbinikai American Tin Plate Co. dirbtuvių pakėlė sztraiką. Nesutikimai uždėmė už uzmokesni.

SHARON, PA. Continental Iron Co. stato 13 naujų pudle ristikų pecių. Neužilgo ras čia darbą 300 naujų darbinijų.

VIRDEX, ILL. Czianyszkziose ir aplinkinių kastynių darbinikai sztraikuoja, todėl tegul nieks ne keliauja darbo jieszkoti.

JOLIET, ILL. Fox Solid Pressed Steel Co. dirbtuvėse dirba per dienas ir per naktis. Prie darbo priėmė 400 naujų darbinijų.

PITTSBURG, PA. Tulose dalyse Chese Coak & Co. ant South Side dirbtuvių pradėjo jau dirbti, neužilgo pradės dirbti wisose dalyse.

COLLINSVILLE, ILL. Darbai dirbtuvėse, plytyčiose ir kastynėse eina gerai, tik isz kitur atkakę darbinikai ne gauna darbo kastynėse.

BEAVER FALLS, PA. Darbai American Tube Co. dirbtuvėse pasilowė dėl atlikimo reikalingų supatysimų; pradės dirbti nuo pradžios spalio mėnesio.

MARINETTE, Wis. Darbai eina čia gerai, darbą ne sunku gauti. Uždriba po \$1.50 ant dienos, dirbanties girduose moka po \$30 ant mėnesio ir duoda boardą.

CHATANOOGA, TEN. Wisos czianyszkčiai dirbtuvių sawinikai skundžiasi ant stokos darbinijų; dirbtuvės negali atlikti į laiką darbą, kadangi negauna darbinijų.

CARLINVILLE, ILL. Sztraikai kalnakasių traukiasi čia nuo gegulio mėnesio; kastynių sawinikai nori parsitraukti scabus, bet sztraikieriai jų ne leidžia prie darbo.

WESTVILLE, ILL. Darbai eina ne blogiausiai. Kalnakasių unija drutinais ir įgauna wis didesį pajųgą. Prigulėtu lietuwiams nuo daugiausiai prie jos raszytiesi.

SPRINGFIELD, ILL. Darbinikai Decatur Coal Co. kastynių sugrįžo prie darbo. Kompanija, ant darbinijų reikalawimo, priėmė atgal praszalinti darbinijų, už ką mat buwo uždėmė nesutikimai.

LA SALLE, ILL. Skundžiasi čia ant stokos darbinijų norintys dirbti kastynėse. Priežastis to yra ta, kad paprasti darbinikai kur nors uždriba po \$2 ant dienos, dirbant gi kastynėse prie dabartinio uzmokesnio wos kada nekada gali po tiek uždribti. Kastynių sawinikai baginais prie darbo parsitraukti negrus, jie ketina wisai kastynes uždaryti.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Isz Boston, Mass.

Nesutikimai parapijony su kn. Griciumi ne tik nesimažina, bet wis didinasi. Skundai, kokius lietuwiai padawė archiwykupui, liuko be pasekmės. Teisybė, archiwykupas nupeikė kunigo Griciaus darbus (ne didelė isz to parapijonams nauda), bet nebausti ji arba praszalinti nuo parapijos atsiaakė. Pasakė, kad jam uždraudžia ant toliaus teip elgtiesi, jeigu wėl jis teip elgtusi, tai žadėjo praszalinti, jeigu jam apie tai praneš. Argi žmonės kitokio darbo ne turi, kaip wien pas wykupą su skundais, kurių paprastai ne klausio, waikszioti? Jeigu tokia jau teisybė, bet swietiszkuose suduose, tai nieks juose ne norėtu teisybės jieszkoti, bet pats bandytu nusikaltusį nubauti.

Lietuwiai wienok pasirengę nepaisyti ant archiwykupo užtarimo Griciaus; jie renka dabar paruszus, iki sziol surinko jau 400 paruszų ir kaip surinks jų užtektinai, pareikalaus staczių, kad wykupus kun. Gricių sau atsiumti, o jeigu ir tas negalėtu, rengiasi pareikalauti peruszų parapijos sawasties ant parapijos, o jeigu wykupas nenorėtu, kreipties į swietiszką sudą. Rengiasi apskusti ir kuniją Gricių, kadangi jis, prieszais parapijos nutaringi ir be jos žinios užrašė parapijos sawastį ant wykupo, teipogi už wiesokias bilas apszysytas ant sawo wardo be jokios tiesos; teipogi, kad renka pinigų ir niekada neisduoda rokundu.

Szimet nieks pas kun. Gricių ne norėjo eiti welykinės. Komitetas praszė wykupo daleisti parsitraukti ant iszklausymo isz padinties kitą geresnį kuniją, bet partraukimą padawė ant Griciaus rankų, kurisai ir parsikwietė buwu į sawo nuo "Bažnyčios Taro" kompanijon isz Waterburio, kun. Saurusaitį. Lietuwiai isz syk džiaugėsi, kadangi pernai per atlaides tasai kunigas pasakė puikų pamokslą, ne toki, kokį papratome nuo Griciaus girdėti. Tikėjome, kad ir szimet bus tas pats. Kompanija wienok su Griciumi spējo jau mat ir kun. Saurusaitio doriszkus principus perkeisti. Szj metų iszgirdome jau žodžius ne Christaus ewangelijos, bet iszimtus isz Griciaus prisakymų. Apie jo žodžius sziuom tarpu užtylėsimė. Tie pamokslai tiek padarė, kad paskui žmonės ne norėjo eiti į bažnyčią.

Beje, kun. Saurusaitis girdėdamas, kad mes rengiamės skųsti sudą kuniją Gricių, teikėsi mus pamokyti: "kad jeigu kas drytuo skųsti kuniją į swietiszką sudą, tai toks negali gauti iszriszimo niekur, tik pas patį popiežių (mat stengiasi apginti nuo sudo sawo buwusį kompanijon!). Ar isztikro teip? Melstume, kad mus pamokytu, ar ir tsyk ne galima kunigo skųsti į swietiszką sudą, kada jisai apsiwagia, papildu žmogudystę, arba kitokį ne mažiaus bjaurų darbą, už kokį kiekwieno kraszto tiesos skaudžiai baudžia? Jeigu teip, tai isztikro kunigo puikus paszaukimas, jeigu jo ne gal bausti sudas, už tokias darbus, už kokius paprastus warguolius pakaria, arba ant kelio metų į kalinius sodina? Bostoniečiams wienok teip jau įgriso kun. Gricius, kad jie pasirengę nors ir su wykupu stoti į sudą. Tą dalyką apkalbėjo jau su adwokatu.

Bostone ne seniai pasikorė sawinikas namų po nr. 182 H. Street, lietuwis Tamoszius Ramanauskas. Kaip spēja, patduos turėjo įgauti proto samalszymą.

Isz Philadelphios, Pa.

Perskaitę musų laikraszcziuose statistiką lietuwių Amerikoje, pagal kurią iszpuola, kad čia mus yra apie 200000, nusistebėjau, kad ant teip didelio skaitliaus nėra nė tukstancziio besidarbujanczių ant tautiszkos dirwos, arba bent tuos reikalus atjaucianczų. Turbut tarp mus brolių teip sunku ant tautiszkos dirwos ką nors nuveikti. Užsimaniau tą pats iszbandyti, rinkdamas aukas ant Paryžiaus parodos fondo.

Pirmiausiai nusidawiau į Chettenham, Pa. Čia yra tik 2 dirbtuvės: wiena audimų, kita gi lopetų. Prieszais paskutinę gywena 3 lietuwiszkos szeimynos ir 6 pawieni; ant wasaros priwadžiuoja daugiaus lietuwių. Čia wisi ramiai gywena. Uždriba wadutiniszka po \$2.00 ir \$2.50 ant dienos. Girtuoklių nėra. Uždėju pas wieną szeimyną ir pamacziu stalelį kojgoms apkrautą. Iszaiszkinius, kad renku aukas ant Paryžiaus parodos fondo, wies man pritarė ir dawė aukas, kiek galėjo; tikt wienas waikinas, kurišai sakėsi esąs gerai suprantancziu, ne norėjo aukauti. Antroje grincziuose ne užtikau lietuwiszkų laikraszczių, bet angliszkus. Iszaiszkinius mierį maro atsilankymo ir tie man pritarė ir sudėjo sawo aukas. Trečiamė butelyj ne radau jau nė jokių laikraszczių, nė knygų, bet ir tie pasirodė gerai lietuwiais ir neatsisakė nuo aukų. Isz wiso nuo lietuwių Chettenhames surinkau \$2.10 (wardai aukautojų ir jų aukos yra žemiaus ant to paties puslapio).

Isz čia nusidawiau į Frankfort. Čia yra daugiausiai lenkų, lietuwių gi yra 16 szeimynų, 8 szeimynos wisai sulenkėjusios, 8 gi grini lietuwiai. Uždėju į pirmą butelį, radau ten daug waikių. Iszaiszkinius mierius atsilankymo, gaspadinė tuoj dawė auką ir prieto kalbino waikinus, bet wienas isz jų atsisakė, wieton aukų, pradėjo garbinti carą, wadinamąsi jį lietuwių geradėju. Kitas wėl, atsiojęs sakė, kad tie caro baudžiamai lietuwiai yra toki jau kaip Jociis. Iszaiszkinius man, kad tokius kaip Jociis ir jam panasus caras gali papirkti už 5 kapeikas, ant galo ir tasai karzygis dawėsi pertikrinti, bet nuo aukų atsiaakė. Ketwirtame butelyj gaspadorius pasakė, kad ant rinkimo prezidento nesigailėtu \$5, ant spaudos parodos neduosės nieko, Nešturi ant jų prieszų, Frankforte surinkau nuo lietuwių \$2.40. Kaslink komiteto, wisi sutinka ant to, kuris jau iszrinktas ir nupeikia tuos, kurie stato wis naujus kandidatus, rodosi lyg tyczia, norėdami wisą nuwilti, kad niekada galo ne butų.

Aukų Rinkėjas.

Isz Westvilles, Ill. Musų lietuwiszka szw. Petro ir Powilo draugystė buwo nutarusi 13 rugpjuczio laikyti wisuomeniszka susirinkimą ir ant jo laikiyti prakalbas iszaiszkianczias wisokius musų tautiszkus reikalus, bet musų tautiečiai nusidawė apie tą nieko ne žiną: ant susirinkimo, apart draugystės sanarių, atėjo wos septyni paszaliniai, bet tie wisi prie draugystės priszarė. Prakalbos buwo trumpos, kadangi pribuwus mažai paszalinii, ne buwo nė reikalo ilgai kalbėti. P. Apanaitis kalbėjo, apie broliszkos pagelbos draugystę, aiskino jų naudą, teipogi naudą "Susiwiennyjimo". P. Zaniewskis kalbėjo apie musų spaudos dalį ant ateinanczius wisoswietinės parodos Paryžiuje; iszrodė reikalą tokios parodos, toliaus iszguldė persekiojimus, kokius kenzia musų broliai Lietuwioj nuo maskolių waldžios, kuri už nora apsiwiesti, už skaitymą knygų prigimto kalboj wajo ne gal bausti sudas, už tokias darbus, už kokius paprastus warguolius pakaria, arba ant kelio metų į kalinius sodina? Bostoniečiams wienok teip jau įgriso kun. Gricius, kad jie pasirengę nors ir su wykupu stoti į sudą. Tą dalyką apkalbėjo jau su adwokatu.

Bostone ne seniai pasikorė sawinikas namų po nr. 182 H. Street, lietuwis Tamoszius Ramanauskas. Kaip spēja, patduos turėjo įgauti proto samalszymą.

Isz Philadelphios, Pa. Perskaitę musų laikraszcziuose statistiką lietuwių Amerikoje, pagal kurią iszpuola, kad čia mus yra apie 200000, nusistebėjau, kad ant teip didelio skaitliaus nėra nė tukstancziio besidarbujanczių ant tautiszkos dirwos, arba bent tuos reikalus atjaucianczų. Turbut tarp mus brolių teip sunku ant tautiszkos dirwos ką nors nuveikti. Užsimaniau tą pats iszbandyti, rinkdamas aukas ant Paryžiaus parodos fondo.

Pirmiausiai nusidawiau į Chettenham, Pa. Čia yra tik 2 dirbtuvės: wiena audimų, kita gi lopetų. Prieszais paskutinę gywena 3 lietuwiszkos szeimynos ir 6 pawieni; ant wasaros priwadžiuoja daugiaus lietuwių. Čia wisi ramiai gywena. Uždriba wadutiniszka po \$2.00 ir \$2.50 ant dienos. Girtuoklių nėra. Uždėju pas wieną szeimyną ir pamacziu stalelį kojgoms apkrautą. Iszaiszkinius, kad renku aukas ant Paryžiaus parodos fondo, wies man pritarė ir dawė aukas, kiek galėjo; tikt wienas waikinas, kurišai sakėsi esąs gerai suprantancziu, ne norėjo aukauti. Antroje grincziuose ne užtikau lietuwiszkų laikraszczių, bet angliszkus. Iszaiszkinius mierį maro atsilankymo ir tie man pritarė ir sudėjo sawo aukas. Trečiamė butelyj ne radau jau nė jokių laikraszczių, nė knygų, bet ir tie pasirodė gerai lietuwiais ir neatsisakė nuo aukų. Isz wiso nuo lietuwių Chettenhames surinkau \$2.10 (wardai aukautojų ir jų aukos yra žemiaus ant to paties puslapio).

Isz čia nusidawiau į Frankfort. Čia yra daugiausiai lenkų, lietuwių gi yra 16 szeimynų, 8 szeimynos wisai sulenkėjusios, 8 gi grini lietuwiai. Uždėju į pirmą butelį, radau ten daug waikių. Iszaiszkinius mierius atsilankymo, gaspadinė tuoj dawė auką ir prieto kalbino waikinus, bet wienas isz jų atsisakė, wieton aukų, pradėjo garbinti carą, wadinamąsi jį lietuwių geradėju. Kitas wėl, atsiojęs sakė, kad tie caro baudžiamai lietuwiai yra toki jau kaip Jociis. Iszaiszkinius man, kad tokius kaip Jociis ir jam panasus caras gali papirkti už 5 kapeikas, ant galo ir tasai karzygis dawėsi pertikrinti, bet nuo aukų atsiaakė. Ketwirtame butelyj gaspadorius pasakė, kad ant rinkimo prezidento nesigailėtu \$5, ant spaudos parodos neduosės nieko, Nešturi ant jų prieszų, Frankforte surinkau nuo lietuwių \$2.40. Kaslink komiteto, wisi sutinka ant to, kuris jau iszrinktas ir nupeikia tuos, kurie stato wis naujus kandidatus, rodosi lyg tyczia, norėdami wisą nuwilti, kad niekada galo ne butų.

Isz Westvilles, Ill. Musų lietuwiszka szw. Petro ir Powilo draugystė buwo nutarusi 13 rugpjuczio laikyti wisuomeniszka susirinkimą ir ant jo laikiyti prakalbas iszaiszkianczias wisokius musų tautiszkus reikalus, bet musų tautiečiai nusidawė apie tą nieko ne žiną: ant susirinkimo, apart draugystės sanarių, atėjo wos septyni paszaliniai, bet tie wisi prie draugystės priszarė. Prakalbos buwo trumpos, kadangi pribuwus mažai paszalinii, ne buwo nė reikalo ilgai kalbėti. P. Apanaitis kalbėjo, apie broliszkos pagelbos draugystę, aiskino jų naudą, teipogi naudą "Susiwiennyjimo". P. Zaniewskis kalbėjo apie musų spaudos dalį ant ateinanczius wisoswietinės parodos Paryžiuje; iszrodė reikalą tokios parodos, toliaus iszguldė persekiojimus, kokius kenzia musų broliai Lietuwioj nuo maskolių waldžios, kuri už nora apsiwiesti, už skaitymą knygų prigimto kalboj wajo ne gal bausti sudas, už tokias darbus, už kokius paprastus warguolius pakaria, arba ant kelio metų į kalinius sodina? Bostoniečiams wienok teip jau įgriso kun. Gricius, kad jie pasirengę nors ir su wykupu stoti į sudą. Tą dalyką apkalbėjo jau su adwokatu.

Bostone ne seniai pasikorė sawinikas namų po nr. 182 H. Street, lietuwis Tamoszius Ramanauskas. Kaip spēja, patduos turėjo įgauti proto samalszymą.

Isz Philadelphios, Pa. Perskaitę musų laikraszcziuose statistiką lietuwių Amerikoje, pagal kurią iszpuola, kad čia mus yra apie 200000, nusistebėjau, kad ant teip didelio skaitliaus nėra nė tukstancziio besidarbujanczių ant tautiszkos dirwos, arba bent tuos reikalus atjaucianczų. Turbut tarp mus brolių teip sunku ant tautiszkos dirwos ką nors nuveikti. Užsimaniau tą pats iszbandyti, rinkdamas aukas ant Paryžiaus parodos fondo.

Pirmiausiai nusidawiau į Chettenham, Pa. Čia yra tik 2 dirbtuvės: wiena audimų, kita gi lopetų. Prieszais paskutinę gywena 3 lietuwiszkos szeimynos ir 6 pawieni; ant wasaros priwadžiuoja daugiaus lietuwių. Čia wisi ramiai gywena. Uždriba wadutiniszka po \$2.00 ir \$2.50 ant dienos. Girtuoklių nėra. Uždėju pas wieną szeimyną ir pamacziu stalelį kojgoms apkrautą. Iszaiszkinius, kad renku aukas ant Paryžiaus parodos fondo, wies man pritarė ir dawė aukas, kiek galėjo; tikt wienas waikinas, kurišai sakėsi esąs gerai suprantancziu, ne norėjo aukauti. Antroje grincziuose ne užtikau lietuwiszkų laikraszczių, bet angliszkus. Iszaiszkinius mierį maro atsilankymo ir tie man pritarė ir sudėjo sawo aukas. Trečiamė butelyj ne radau jau nė jokių laikraszczių, nė knygų, bet ir tie pasirodė gerai lietuwiais ir neatsisakė nuo aukų. Isz wiso nuo lietuwių Chettenhames surinkau \$2.10 (wardai aukautojų ir jų aukos yra žemiaus ant to paties puslapio).

Isz čia nusidawiau į Frankfort. Čia yra daugiausiai lenkų, lietuwių gi yra 16 szeimynų, 8 szeimynos wisai sulenkėjusios, 8 gi grini lietuwiai. Uždėju į pirmą butelį, radau ten daug waikių. Iszaiszkinius mierius atsilankymo, gaspadinė tuoj dawė auką ir prieto kalbino waikinus, bet wienas isz jų atsisakė, wieton aukų, pradėjo garbinti carą, wadinamąsi jį lietuwių geradėju. Kitas wėl, atsiojęs sakė, kad tie caro baudžiamai lietuwiai yra toki jau kaip Jociis. Iszaiszkinius man, kad tokius kaip Jociis ir jam panasus caras gali papirkti už 5 kapeikas, ant galo ir tasai karzygis dawėsi pertikrinti, bet nuo aukų atsiaakė. Ketwirtame butelyj gaspadorius pasakė, kad ant rinkimo prezidento nesigailėtu \$5, ant spaudos parodos neduosės nieko, Nešturi ant jų prieszų, Frankforte surinkau nuo lietuwių \$2.40. Kaslink komiteto, wisi sutinka ant to, kuris jau iszrinktas ir nupeikia tuos, kurie stato wis naujus kandidatus, rodosi lyg tyczia, norėdami wisą nuwilti, kad niekada galo ne butų.

Isz Westvilles, Ill. Musų lietuwiszka szw. Petro ir Powilo draugystė buwo nutarusi 13 rugpjuczio laikyti wisuomeniszka susirinkimą ir ant jo laikiyti prakalbas iszaiszkianczias wisokius musų tautiszkus reikalus, bet musų tautiečiai nusidawė apie tą nieko ne žiną: ant susirinkimo, apart draugystės sanarių, atėjo wos septyni paszaliniai, bet tie wisi prie draugystės priszarė. Prakalbos buwo trumpos, kadangi pribuwus mažai paszalinii, ne buwo nė reikalo ilgai kalbėti. P. Apanaitis kalbėjo, apie broliszkos pagelbos draugystę, aiskino jų naudą, teipogi naudą "Susiwiennyjimo". P. Zaniewskis kalbėjo apie musų spaudos dalį ant ateinanczius wisoswietinės parodos Paryžiuje; iszrodė reikalą tokios parodos, toliaus iszguldė persekiojimus, kokius kenzia musų broliai Lietuwioj nuo maskolių waldžios, kuri už nora apsiwiesti, už skaitymą knygų prigimto kalboj wajo ne gal bausti sudas, už tokias darbus, už kokius paprastus warguolius pakaria, arba ant kelio metų į kalinius sodina? Bostoniečiams wienok teip jau įgriso kun. Gricius, kad jie pasirengę nors ir su wykupu stoti į sudą. Tą dalyką apkalbėjo jau su adwokatu.

Bostone ne seniai pasikorė sawinikas namų po nr. 182 H. Street, lietuwis Tamoszius Ramanauskas. Kaip spēja, patduos turėjo įgauti proto samalszymą.

Isz Philadelphios, Pa. Perskaitę musų laikraszcziuose statistiką lietuwių Amerikoje, pagal kurią iszpuola, kad čia mus yra apie 200000, nusistebėjau, kad ant teip didelio skaitliaus nėra nė tukstancziio besidarbujanczių ant tautiszkos dirwos, arba bent tuos reikalus atjaucianczų. Turbut tarp mus brolių teip sunku ant tautiszkos dirwos ką nors nuveikti. Užsimaniau tą pats iszbandyti, rinkdamas aukas ant Paryžiaus parodos fondo.

Pirmiausiai nusidawiau į Chettenham, Pa. Čia yra tik 2 dirbtuvės: wiena audimų, kita gi lopetų. Prieszais paskutinę gywena 3 lietuwiszkos szeimynos ir 6 pawieni; ant wasaros priwadžiuoja daugiaus lietuwių. Čia wisi ramiai gywena. Uždriba wadutiniszka po \$2.00 ir \$2.50 ant dienos. Girtuoklių nėra. Uždėju pas wieną szeimyną ir pamacziu stalelį kojgoms apkrautą. Iszaiszkinius, kad renku aukas ant Paryžiaus parodos fondo, wies man pritarė ir dawė aukas, kiek galėjo; tikt wienas waikinas, kurišai sakėsi esąs gerai suprantancziu, ne norėjo aukauti. Antroje grincziuose ne užtikau lietuwiszkų laikraszczių, bet angliszkus. Iszaiszkinius mierį maro atsilankymo ir tie man pritarė ir sudėjo sawo aukas. Trečiamė butelyj ne radau jau nė jokių laikraszczių, nė knygų, bet ir tie pasirodė gerai lietuwiais ir neatsisakė nuo aukų. Isz wiso nuo lietuwių Chettenhames surinkau \$2.10 (wardai aukautojų ir jų aukos yra žemiaus ant to paties puslapio).

Isz čia nusidawiau į Frankfort. Čia yra daugiausiai lenkų, lietuwių gi yra 16 szeimynų, 8 szeimynos wisai sulenkėjusios, 8 gi grini lietuwiai. Uždėju į pirmą butelį, radau ten daug waikių. Iszaiszkinius mierius atsilankymo, gaspadinė tuoj dawė auką ir prieto kalbino waikinus, bet wienas isz jų atsisakė, wieton aukų, pradėjo garbinti carą, wadinamąsi jį lietuwių geradėju. Kitas wėl, atsiojęs sakė, kad tie caro baudžiamai lietuwiai yra toki jau kaip Jociis. Iszaiszkinius man, kad tokius kaip Jociis ir jam panasus caras gali papirkti už 5 kapeikas, ant galo ir tasai karzygis dawėsi pertikrinti, bet nuo aukų atsiaakė. Ketwirtame butelyj gaspadorius pasakė, kad ant rinkimo prezidento nesigailėtu \$5, ant spaudos parodos neduosės nieko, Nešturi ant jų prieszų, Frankforte surinkau nuo lietuwių \$2.40. Kaslink komiteto, wisi sutinka ant to, kuris jau iszrinktas ir nupeikia tuos, kurie stato wis naujus kandidatus, rodosi lyg tyczia, norėdami wisą nuwilti, kad niekada galo ne butų.

Isz Westvilles, Ill. Musų lietuwiszka szw. Petro ir Powilo draugystė buwo nutarusi 13 rugpjuczio laikyti wisuomeniszka susirinkimą ir ant jo laikiyti prakalbas iszaiszkianczias wisokius musų tautiszkus reikalus, bet musų tautiečiai nusidawė apie tą nieko ne žiną: ant susirinkimo, apart draugystės sanarių, atėjo wos septyni paszaliniai, bet tie wisi prie draugystės priszarė. Prakalbos buwo trumpos, kadangi pribuwus mažai paszalinii, ne buwo nė reikalo ilgai kalbėti. P. Apanaitis kalbėjo, apie broliszkos pagelbos draugystę, aiskino jų naudą, teipogi naudą "Susiwiennyjimo". P. Zaniewskis kalbėjo apie musų spaudos dalį ant ateinanczius wisoswietinės parodos Paryžiuje; iszrodė reikalą tokios parodos, toliaus iszguldė persekiojimus, kokius kenzia musų broliai Lietuwioj nuo maskolių waldžios, kuri už nora apsiwiesti, už skaitymą knygų prigimto kalboj wajo ne gal bausti sudas, už tokias darbus, už kokius paprastus warguolius pakaria, arba ant kelio metų į kalinius sodina? Bostoniečiams wienok teip jau įgriso kun. Gricius, kad jie pasirengę nors ir su wykupu stoti į sudą. Tą dalyką apkalbėjo jau su adwokatu.

Bostone ne seniai pasikorė sawinikas namų po nr. 182 H. Street, lietuwis Tamoszius Ramanauskas. Kaip spēja, patduos turėjo įgauti proto samalszymą.

Isz Philadelphios, Pa. Perskaitę musų laikraszcziuose statistiką lietuwių Amerikoje, pagal kurią iszpuola, kad čia mus yra apie 200000, nusistebėjau, kad ant teip didelio skaitliaus nėra nė tukstancziio besidarbujanczių ant tautiszkos dirwos, arba bent tuos reikalus atjaucianczų. Turbut tarp mus brolių teip sunku ant tautiszkos dirwos ką nors nuveikti. Užsimaniau tą pats iszbandyti, rinkdamas auk

ISZ WISUR.

Netoli Afrikos pakrantėse
išsėmus dirbančių prie sunkių
darbų (katgorij), yra ant apsi-
gyvenimo išsistę 299512 nusi-
kaltėlių. Dirbančių prie sunkių
darbų (daugiausiai žmogžudžių)
yra 10688, iš ko išpuola 9713
wyriskų ir 975 moterų.

Mieste Gratz, Čekijoje,
išsėmus minčių su žandais,
ypatose likosi užmūštos, suže-
dęgi yra net kelios dešimtys.

Netoli Saint Etienne, Fran-
cijoje, anglių kasyneš Haute
Loire atsitiko dujų eksplozija,
kurios 16 darbininkų liko už-
mūšę.

Azijos pietuose, kaip gar-
dais Europos atėję telegramai,
apsireiškė jau mieste Barce-
lonoje—Iszspanijoje ir Livorno—Ita-
lijoje.

Hamburge, Wokietijoje, 5 ir 6
mėnų spalį atsibus terptautiskas
geografinis kongresas, ant ku-
ro suvažiavo viso pasaulio mokytis
geografai.

Wokizskas laikraštis „Nord-
deutsche Allg. Ztg.“ praneša,
kad mieste Astrachanij, prie
Volgos įtakos, Maskolijoje, atsi-
tyko 30 apsigimusių indizku maru.

Peterburge, Maskolijoje, siau-
ridėlis gaisras, kuris tarp
augelio kitių triobų, išaukino
rando parengtą kareiviską
prieš. Blėdį ugnies padaryta
kaito ant 3 milijonų rublių.

Isz Rymo praneša, kad
arabų willis archyviskupo Galli-
oli nežinomi piktadariai įmetė
dinamito bombą. Bomba teip
markiai, explodavo, kad iš-
riovė vieną archyviskupo na-
vų sieną.

Mieste Santiago de Chili, pie-
nėj Amerikoje, pasiažierinis ge-
ležinkelio traukis, užbėgęs ant til-
to, įgriuo ir nupulė su visais
pasiažieriais į upę Mapocha, bė-
mėži prie miesta. Prie to daug
pasiažierių nustojo gyvasties.

Priesais Kapitiz, Pomeran-
ij, Prusose, išvažiavo ant
kalviskų jurių pasižadinti pasi-
aksmintojų draugystę, ant ju-
supirwito botas ir pasilinksmin-
ojai supulė į jures. Isz jų 7 pri-
rė, kitos gi išgelbėjo.

Netoli Cardenos, Meksike,
ant lokomotyvos greitio traukio
explodavo garinis katilas, kurio
žakį 7 geležinkelio tarnai li-
ti užmūšė ir 3 mirtinai su-
žeisti. Terp užmūšę yra keturi
maszinistai isz Suwienytų
Wieszpatysčių Sziarūnės Ame-
rikos.

Garsus wengriszkas raszi-
tkas, senelis 75m. Mauras Jo-
nai, kurio pasakos wertos į wi-
sas kalbas civilizuočių tautų,
tena: „Pajudinkime wyrai žė-
nė“, wėrsta ir į lietuviszką, kaip
eduarda anglizskas laikraštis
„Daily Mail“, apsiwėdė su jauna
metų aktore Arabela Nagy.

Anglizskos kolonijos Naujos
Rytinės Walijos (Australijoje)
andas užgrybė pensijas seneliams.
Gekwienas priangės 65 m. am-
aus gywentojas gaus 17 swarų
terlingų arba \$90 ant metų.
Gekwienas nužudęs sweikatą,
gali gauti tokią algą daug ank-
zias.

Maskolizskas randas Wladi-
wostoke, rytinėj Siberijoje, pare-
nė specializskų institutų ant mo-
nimo rytinių kalbų. Ant pirmo
urso to instituto szj metų pri-
ns 60 studentų. Prie instituto
ra 12 rando stipendijų, kurios
ateks geriausiam išlaikiusiems
gžaminį isz maskolizskos, an-
glizskos ir prancuzizskos kalbų.

Warszawos jeneral-gubern-
arinis izdawė prisakymą pra-
zinti isz Allarto Co. dirbtwųjų
lodziuje isz swetur partrauktus
eistierius nemokanczius nē mas-
olizskos, nē lenkizskos kalbos.
Ant kompanijos, kuri priėmė
eistierius nē galinczius su darbi-
kais susikabėti, uždėjo bausmę
100 rubl.

Pagal paskutines maskoliz-
rando pagarsintas finias, Si-

berijoj ir ant salos Sachalino,
išsėmus dirbančių prie sunkių
darbų (katgorij), yra ant apsi-
gyvenimo išsistę 299512 nusi-
kaltėlių. Dirbančių prie sunkių
darbų (daugiausiai žmogžudžių)
yra 10688, iš ko išpuola 9713
wyriskų ir 975 moterų.

Pereitą metų daugiausiai
aukso iszkasė Transvaaliuje, nes
už \$79171162; antrą wietą užima
Australija su produkcija \$77479
943; Suwienytose Wieszpatys-
tose Sziarūnės Amerikos iszkasė už
\$64463000, Maskolijoj už \$25463
497, Kanadoj už \$13775420,
Meksike už \$10301125, Angliz-
kose Indijose už \$7771823; Chi-
nuose už \$4008313, Anglizskoj
Guyanoj už \$2341058, Kolumbi-
joj už \$2125000; Prancuzizskoj
Guyanoj už \$2107106.

Szj metų Kijewe atsibuwa ar-
cheologizskas (senowizskų daly-
kų) kongresas, ant kurio užkwie-
ti wisy krasztų mokslincziiai.
Mokslincziiai isz Galicijos, terp jų
ir pagręsę rusinizskas raszi-
tkas Iwan Franko, atsiszkaukė į kon-
greso rengėjus iszkreiskdami no-
rą atkakti, bet drauge užklause,
ar jiems bus laleista skaityti sa-
wo pranezimus rusinizskoj kalboj,
kadangi jie maskolizskai nemoka.
Ant to maskolizskai ne sutiko, mat
jie rusinizskos kalbos wisai nepri-
pažįsta, nors Maskolijoj yra su-
wirszum 13 milijonų rusinų.

Atsiliepinimas kunigų apie
Chicagoes nesutikimus.

Paskutiniame, 33 „Lietuvos“
numeryj, jus wėl kaltinate lietu-
wiszkus Amerikos kunigus užtai,
kad jie už jus neužtaria kowoj su
kun. Krawczunu. Sakote, kad
„JEIGU LIETUWISZKI KUNINGAI MY-
LI SAWO BROLIUS-LIETUWIS, TAI
KADA TIE BROLIAI-LIETUWIAI YRA
SKHIDŽIAI, KUNINGŲ PRIDERTYSTĖ
YRA ISZTIRTI TEISTYBĖ IR UŽTŲTI
UŽ SKHIDŽIAJAMĄ PUSĘ“. Jus apie
tai raszote bewieki kiekwiename
antkame umeryje sawo laikras-
czio, daugumas isz Amerikos lietu-
wių, pagriebę tą jusų mielį,
daro wieszus protestus ant mas-
mitingų, kur tankiai sawo užsi-
degime kaltina ne wieną kunigą
Krawczuną, bet pliowoja abelai
ant wisų kunigų. Tokie mas-mi-
tingai buwo New Yorko, Miners-
villej, Waterburyj ir keliose kito-
se wietose. Laikraszcziuose teip
pat apie tai buwo daug raszoma,
kur norite žmonėms įkalbėti, kad
Amerikos lietuwiszki kunigai už-
taria kunigą Krawczuną blogus
darbus, kad jie užtaria ir užtarti
kiekwieną kunigą, kad ir kasžin
kunigū nusiđėjus, wien tik dēlo,
kad tas, kaip sakote, „priguli prie
jų dra gsanari“.

Žmonės, kurie wisus laikras-
czius neskaito, gali pamislėti,
kad tai yra teisybė. Taigi asz czia
noriu wisiems pranezti, kaip tas
dalykas stowi. Lietuwiszkioje
kunigai kun. Krawczuno blogų
darbų (ant kiek jie yra blogais)
NIEKAD NEUŽTARE, NE NE UŽTARIA.
Kaip tikt Chicagoes parapijinis
skandalas kilo, „Lietuva“ ir
„Vienybė“ pradėjo triubinti ant
kun. Krawczuno wisokius užme-
tinėjimus, didžiausias užmetinė-
jimas buwo tas, kad buk kun.
Krawczunas turi didelį neda-
teklų parapijos kasoje. Pradžioj
labai iszmintingai, lietuwiszkioje
kunigai neatsiliepė nieko, bet
kada pasirodė parapijinės rokun-
dos, paremtos ant rokundų isz-
duotų, kaip „Lietuva“ twirtino,
paties kunigo, o kada kunigas
tylėjo, LIETUWISZKI KUNINGAI, WI-
SI SUTARĘ, UŽKLAUSE PER „GARŠ“
KUN. KRAWCZUNO, PRASZTIDAMI,
KAD ISZAISZKINTU, KAIF ISZTIKRO
TIE DALYKAI STOWI IR KAD ISZSI-
TEHINTU ISZ STOWIO PARAPILINES
KASOS. Tą atsiszkaukimą kunigai
patalpino „Garše“ da 1898 me-
tuose.

Kunigas Krawczunas ant to
wisų kunigų atsiliepinimo neatsakė
nieko. Ar negalėjo atsakyti, ar
nenorėjo atsakyti, to mes nežino-
me. Žinome tik tiek, kad lietu-
wiszki kunigai per tai sawę
priesz wisuomenę iszteisino.
Toliaus, numeryj 2 szj metų
„Garšo“ kun. Szedwydis, wėl
warde wisų lietuwiszkų kunigų,
aiszkiai pagarsino, kad nē wienas
* Musų patėmėjimus apie szj ras-
zės mas-palpinime sekancziame „Lie-
tuvo“ numeryj. Red.

isz tikrai lietuwiszkų kunigų kun-
Krawczuno pasielgimo nepagi-
ria. Tame „Garšo“ numeryj yra
aiszkiai pasakyta:
Kaslink lenkizskų seserų —
„YRA TAUTISZKAS NUSIDĖJIMAS
LENKINTI LIETUWISZKUS WAIKUS,
IR TAI DA KUR? AMERIKOJ; BET
NORS MES, LIETUWISZKI KUNINGAI,
TOKIAI MOKSLINAI ESAME PRIE-
SZINGI IR TA PIKTA APGAILESTAU-
JAME LABIAUS GAL KAIF KITI, TAI
WISGI NIEKO TAME DALYKE NEGA-
LIME PADARYTI DEL TIEJU PRIE-
SZACZIU: 1) DEL TO, KAD MES
LIETUWISZKI KUNINGAI ASABISZKAI
NIEKO NETURIME SU KUN. KRAW-
CZUNU, BA JIS PRIGULI PRIE LENKU
IR LEKI-ZKOS PARTIJOS IR LENKU
KUNINGU ORGANIZACIJU; 2) DEL AT-
STUMO WIEOTOS; 3) DEL TO, KAD
DAUGUMA ISZ JUS PACZIU, CHICA-
GOS LIETUWIU, TAI MOKSLINAI
KAIF MATYTI PRITARIA, KA MES TIK
GALIME APGAILESTAUTI.“

Apie parapijos kasą ir buwo
gerai atsakyta tame pat „Garšo“
numeryje, kur lietuwiszki kunig-
gai pasakė teip: „Mes MUTARę,
WIENĄ KARTĄ WIESZAI UŽKLAUSEME
KUN. KRAWCZUNĄ, KAD JIS (KASLINK
KASOS) SAWĘ AKTYSE LIETUWIU ISZ-
TEHINTU. PATYŠ ŽINOTE, KAD KUN.
KRAWCZUNAS JOKIO AT-AKTYMO NE-
DAWE; TADA MES, LIETUWISZKI KU-
NINGAI, APĖ TIESI ANT KUNINGO
KRAWCZUNO UŽMETINĖJIMUS IGI-
JOME TOKIA NUOMONE: TACET, CON-
SENTIRE VIDETUR, ABRA LIETU-
WISKA! — TYLI, TAI MATYTI, KAD
ANT UŽMETINĖJIMU TINKA.“

Pagalios straipsnis, tilpęs pa-
skutiniame numeryj „Tėvynės
Sargų“ teip gi yra įkwėptas ne
keno kito, kaip lietuwiszkų Ame-
rikos kunigų.

Ginti kun. Krawczuną, sakyti
kad jis nekaltas, girti wedimą jo
parapijinį reikalą ir jo mokslai-
nė nē wienas isz mus lietuwiszkų
kunigų negyrė. „Bažnyczios Tar-
nės“, raszdamys isz prieszais
Chicagoes waidų, iszkreiskė, teisy-
bė, abejonę didelės kaltės kun.
Krawczuno, bet kad jis yra wi-
siszkai nekaltas, to nepasakė, o
abejoti galima. Pagalios „Bažny-
czios Tarnės“ yra laikraszczių ir
orgau ti wieno kunigo, tuom
tarpu kad wisi kiti lietuwiszki
kunigai „kuopoj“ apie tuos daly-
kus, tame pat laike, raszė swisus
kitai.

Sakote jus, kad kun. Žindžius,
ar gal ir koks kitas kunigas,
nors laikrasztįj paraszto ant kunig-
kunigai „kuopoj“ apie tuos daly-
kus, tame pat laike, raszė swisus
kitai.

Tas wyruczias nē buwo apgini-
mas kun. Krawczuno: rytuose nē
wienas isz lietuwiszkų kunigų isz
ambones kun. Krawczuną negy-
nė, tas buwo su wisu kas kitas.
Jus galite pawadinti tai, kaip no-
rute, apgynimu tikėjimo, ar apgy-
nimo sawo luomos, ar kaip kitaip,
o asz tai pawadytiu tiesiog mora-
lizsku pasielgimu, wyruczias, ku-
rie megstate apie blogus kunigų
darbus raszyti labai daug, o apie
gerus labai mažai, jus, kurie kal-
tes wieno kunigo arba aiszkiai,
arba dwėjojais žodžiais stengia-
tės pritaikinti widos prie wisų
kunigų. Kada buwo laikomi mas-
mitingai priesz kun. Krawczuną,
bėwiek wisur terp mitiguo-
janczių radosi karszto galvos, ku-
rios neskidamos, niekino in grei-
mo wisus kunigus, o net ir patį
tikėjimą. Negalite jus norėti, kad
kunigai, po kurių szonu tokie
mas-mitingai atsitiko, butu mi-
tingus pagyrę. Kun. Krawczunas
nusiđėjo, priesz jį reikėjo ir mas-
mitingus kelti, priesz jį reikėjo
ir raszyti, o nekludyti nekaltų,
kol jie neprusikalę, tada butmė-
tė dašę greicziaus į „lodą“.

Gal twirtinsite, kad skiedras
betaszant, jus nežiurite, kur ske-
wdelos lekia. O asz jus pasak-
kysiu, kad turite žiūrėti ir į
jus skeweldra užgawo nekaltą y-
patį, jus esate atakymė. Jo-
kis moralizskas kodeksas neda-
leidžia, kad už kriminalizskus dar-
bus wieno, turėtų atsakyti tie,
kurie tame kriminalizskame dar-
be neėmė dalywumo. Tėwas juk
už sawo sunaus, brolis už brolio
kriminalizskus darbus nėra trau-
kiami į sudą, o tuom labiau nėra
baudžiami. Tuom tarpu pas jus
buwo ir yra su wis kitai. Kada
jus kaltes wieno nusiđėjusio ku-
nigo stengėtės pritaikinti prie

wisų, kada apraszdami blogus
pasielgimus wieno, reikiatė supa-
sitycziojimu ir džiaugsmu, „žiū-
rėkite, kokiais yra lietuwiszki ku-
nigai“, geriems primedami blo-
gųjų kaltes; žmonės tada, labai
racionalizškai, pradeda masyti,
kad jums neina apie tei-
sybę, wien apie pažemi-
nimą kunigijos ir indirekte
-tikėjimo. Tada jus įtekmė ir už-
sitikėjimas nyksta. Ar nežinote,
dėl ko puolė „Balsas“, „Nauja
Gadynė“, „Kardas“ ir „Draugi-
ja“? Ne dėl to, kad ten wis kas
butu buwo melas, daleiskime
kaslink kunigų pasielgimo, fak-
tai buwo swisus teisingi, bet
žmonėms nepatiko placzius, kaip
popų rankowės, ty laikras-
czijų konkluzijos ir abelna jų ten-
dencija, kurią žmonės, juk ne
kwailli, supranta.

Grįžkime wėl prie kun. Kraw-
czuno. Lietuwiszki kunigai pada-
rė tame dalyke, ką priwalė pada-
ryti. Užklause kun. Krawczuno,
kaip stowi iszkirųjų parapijos
kasa, kurioje jam teip dideles
kaltes užmetinėja lietuwiszki
lakraszczių? Jis neatsakė nieko.
Kada „Garsas“, iszkleidžiamas lietu-
wiszkų kunigų, pagarsino, kad
„JEIGU KUNINGAS TYLI, MATYTI YRA
KALTAS“ — jis wėl nieko neatsakė,
prie kaltės pripažinimo, tai jau ir
pabaigtas dalykas, parapi-
ja jam nieko už tai nesakė, do-
wanojo, tai mums kas galwoj, ir
jus mus nekaltinkite! O tuom
tarpu jus wiesai per sawo laik-
rasztį jau antri metai erzinate wi-
sus Amerikos lietuwisus. Kitose
lietuwiszkose kolonijose isz ty
rokundų yra keli didesni nesuti-
kimai, nē kad pas jus, Chicagoj.
Duokite mums szwenta ramybę!

Tas pat ir dalyke mokslinės. Jus
žinote, kad mes lenkizskų moks-
linų pas sawę neturime, žino-
te, kad mes daug dirbame dėl
lietuwiszkos tautos labo, raszėme
ne sykį, jog apgalestaujame, kad
Chicagoes lietuwiszka parapija
turi lenkizskų moksleiną.

Ir ko jums nuo mus daugiaus rei-
kia! Mes gana kwiecziamė lietu-
wisus per ambonas, per prakalbas, ir
per rasztus, kad laikytusi sawo ti-
kėjimo ir sawo kalbos; kurie yra
geros walios, mus žodžių klausio,
o kurie nepaklausio, ne ką mes
tiems padarysime. Kad szįdien,
wienas diena, wisi Chicagoes lietu-
wiai, bė skyrūs, užsimanytu pa-
wirsi į lenkus, tame mes ir nie-
ko negalėsime pagelbėti. Galėtu-
me wien apgalestauti ir laukti,
kol Diewas duos jiems Dwasį
Szwentą, o daugiaus nieko!

Tiek mes praszoję sz kartą,
daugiaus nuo mus nereikalaukite.
Matotė, apie tą patį rasztį ir ska-
lyt nusibosta, o kad ir szintų
kartų rasztyme, tai wis turėtu-
me paraszti tą patį. Duoda-
me teipogi jums gerą rodą
„wienu szwui į dangelį zoikių
netaikyti“, ba nē wieno ne nu-
szauzėte, o „kada skelbiaudras ta-
szote, tai kapokite teip, kad
skiedros nekaltą ypātą neužgawo-
tė“, „jei ką turite, barkite kaltus,
o ant nekaltų niekad neužpulkite“.

Wienas isz kunigų.

NAUJI ISZRADIMAI.

Į Daktaras Rechter isz Bruxel-
les, Belgijoj, iszrado pigų ir len-
gą būdą užlaikyti nuo pagedi-
mo numirelių kusus. Jis paskir-
tus ant užlaikymo per ilgesnį lai-
ką numirelių laiko sandariai už-
darytame ruime pripildytame
Formalino garais. Ant wieno
numirelio užtenka 1 kwortos for-
malino, bet jais perėjus kusus ne-
genda, jame nėra ne teip wadina-
mų numirelių nuodų. Ant dak-
tarų susirinkimo Rechter parodė
kuną tokiu būdu apsaugotą nuo
pagedimo, kuriai, nors iszbuwo
8 sanwaites, iszrodė kaipi ką tik
numiręs.

Į Anglizskas inžinierius Burn
isz Londono, iszrado automatiz-
ką signalą ant apsaugojimo bė-
ganczių geležinkelio traukių nuo
susimuzgimo. Automatizskas si-
gnalas ne gali klysti, bet iszbė-
dus traukiai nuo stacijos ant wiso
tarpo persegsti prieszais bėgan-
czius traukius teip, kad jie wisada
būdžiami. Tuom tarpu pas jus
buwo ir yra su wis kitai. Kada
jus kaltes wieno nusiđėjusio ku-
nigo stengėtės pritaikinti prie

SENŲ GADYNIŲ

Isnyke gyvi sutvėrimai.

Pagal Hutchinsoną.

(Tęsa.)

žuvių į driežus. Vardas *batrachijos* paimtas
isz grekizskos kalbos: *batrachos* reiskia varles;
vienok istikro tą tarpą užima ne wien varlės, bet
visas gywuolių skyrius wadinamas *amfibijoms*
(amphibia susideda isz dwiejų grekizskų žo-
džių: *amfi*-dwigubas ir *bios*-gyvastis), kadangi
jos jaunystėj gyvena vandenyj kaip žu-
vys ir teip kaip jos kwėpuoja plėvėmis. Vė-
liaus nužudo plėvės ir gawę plaučius, kwė-
puoja oru kaip ir wisi driežai ir kiti kauliniai
sauszemių gywuoliai.

Kaip gamtoj atsibuvo persikeitimas žu-
vių į batrachijas arba varles, matotė pats
kaip dabar persikeičia išsivysčiusi isz varlės
kiaušinio buožgalvė į tikrą varlę: buožgalvė
panasi į žuvį, neturi kojų, kwėpuoja plėvė-
mis; augdama pameta nereikalingą uodegą,
gawna kojas, wieton plėvių iszauga plaučius, ir
stojasi tokia jau varlė kaip ir wisos. Pana-
šiū būdų atsibuvo ir persikeitimas žuvių į
varles isz pats pradži, tikt ant tokio persi-
keitimo reikėjo čielų amžių eilių.

Žinote jau isz to, ką pirmiaus kalbėjome,
kad laikuose, kada ant žemės pawirsiaus augo
didelės girios akmeninių anglių laikų, žuvis
jau stovėjo ant gana augsto laipsnio. Laikė
tvėrymosi naujo raudonojo pieskinio akmens
sluogisnių ne tikt atsirado skyrūs augstesnio
laipsnio gywuoliai, taigi slankiojanti, bet jie
pasidalino į kelis skyrus ir wystėsi toliaus
besiartindami ir besirengdami pasikelti ant
augstesnio laipsnio, išduodami vis augstesnių,
laipsnių gywuolių; tą mums parodo palikti
triaso sluogisniuose pėdųatspaudimai panašūs
į paukščių pėdas, nors tuose laikuose pauk-
ščių dar ne buwo ant žemės. Tai senesniuose
sluogisniuose negu naujo pieskinio raudo-
nojo akmens turi atsirasti liekanos gywuolių
užimanti tarpą tarp žuvių ir slankiojanczių.
Tokių sutvėrimų liekanos yra istikro angliniuose
se ir permiskuose sluogisniuose. Apat to randa
tokių sutvėrimų liekanas ir triaso sluogisniuose,
augščiaus gi jau jų nepatinka iki trečia-
eilinio periodo.

Prie to skyrus sutvėrimų šiadien pri-
guli tikt menki likučiai, kaip antai varlės ir
tritonai musų kraštuose ir salamandros gy-
wuojancijos Japonijoj ir siaurinėj Amerikoje,
bet jų negalima prilyginti prie senų gadynių
to skyrus išnykusių nuo žemės pawirsiaus
sutvėrimų. Musų šiadien paniekintos varlės
priguli prie labai senų sutvėrimų, jos isdavė
augstesnio laipsnio gyvus sutvėrimus.

Seniausias liekanas amfibijų randa
sluogisniuose akmeninių anglių. Moksli-
nczius Owen praminė jų vardą *Labyrinthodon-
tae*. Priežatis to pawadinimo yra ta, kad
dantys jų musų varlių pratevių, žiurint per
padidinantį stiklą, susideda isz eilių grabu-
čių ir sluogisnių visai kaip labirintinis susi-
pajinėjus. Ne wienas gali pasakyti, kad
ant tokios menkos wertės kuno dalies kaip
dantys ne galima remtiesi prie pawadinito
išnykusių sutvėrimų; wisi wienok moksli-
ncziiai pripažino dantis už labai swarbias kuno da-
lis, ant kurių pasirėmę, tuojaus
gali nuspręsti, prie kokio skyrus prigulėjo
sutvėrimas, kuriam prigulėjo surasti dantys:
teip paweikslan, dantys labirintinio sudė-
jimo parodo, kad sutvėrimas turintis tokius
dantis tokių artymų giminytojų su ganočiais
kusimis turinčioms tokio jau sudėji-
mo dantis. Apart to, senose gadynėse ant
žemės gyweuo žingeidi slankiojanczių arba
reptilijų veislė, tuos sutvėrimus
wadino *Ichtyosaurais*: dantys jų buwo teip-
pagi tokiu jau labirintinio sudėjimo. Kaip
kiti Labyrinthodontai turėjo kwėpavimo plė-
vės per visą sawą amžį, taigi teip kaip žuvis,
augdami ne perkeitė jų į plaučius, kaip tai
yra antai pas šios dienos varles.

Nors dantys ir kwėpavimo plėvės priarti-
no Labyrinthodontus prie žuvių, bet isz kitų
sawo ypatybių jie prisitartina prie amfibijų.
Triaso sluogisniuose Wokietijoj surado pir-
miausius neišpasakyto didumo galvas pana-
šias į galvas varlių. Liekanas tas anglizskas
moksli-nczius Owen pripažino už galvas Laby-
rinthodontų.

Senų gadynių amfibijos, pagal sawo pa-
vidalį, dalinasi į kelis skyrus: wienos isz jų,
teip kaip varlės, panašios buwo į želves; kitos
turėjo ilgą kūną, ant pavidalo žalių; į kitą
vėl grupą prigulėjo tritonai ir salamandros
panašūs į driežus ir ant galo tie, kurie,
kaip žuvis, per visą sawą amžį palaikė kwėpa-
vimo plėvės, bet ne turėjo pasiirimo plėvių.
Perėjusiuose seniai amžiuose amfibijų buwo
daugias negu dabar—wienos turėjo ilgą kū-
ną, panašų į kuną žalių, kitos buwo trump-
pos sa ilgoms kojoms; kaslink didumo, terp
jų buwo didelis yvairumas: buwo didelės ir
mažos.

Ant kiek, pasirėmus ant ikišioliskų išti-
rimų galima spręsti, klasa slankiojanczių sutvė-
rimų arba reptilijų senose gadynėse buwo ma-
žiaus išsiviespatavusi negu wiesnės antrai-
linės gadynės, taigi laike tvėrymosi juriškų
ir kreidinių sluogisnių; tokiu būdu matyt,
kad amfibijos užstojo dalį slankiojanczių arba
reptilijų laikuose tvėrymosi akmeninių an-
glių ir naujojo raudonojo pieskinio akmens
sluogisnių. Didelis jų yvairumas parodo,
kad jos gyweuo tinkanciose sanlygose ir užė-
mė didelius plotus; mažai turėjo ir priesų;
nors tuose laikuose ne truko didelių žuvių,
bet kowoje su joms amfibijos išėjo pergaleto-
joms. Ateiradus dideliems slankiojantiems
arba reptilijoms, kaip antai dinosaurams, ko-

va buwo daug sunkesni, amfibijos isorą
nustumtos ant antros wietos.

Amfibijos akmeninių anglių sluogisnių.
Actinodon. Ceratoperon. Archegosaurus. Laxomma.
Dolichosoma.

Labyrinthodontai, kaip žinote, turi dan-
tis sudėtus isz sluogisnių susipajinėjusių kaip
labirintas, wien mažesnių weislių sutvėrimai
to skyrus turi paprasto sudėjimo wieno-
dantis. Kaip rodo palikti uolose jų kojų

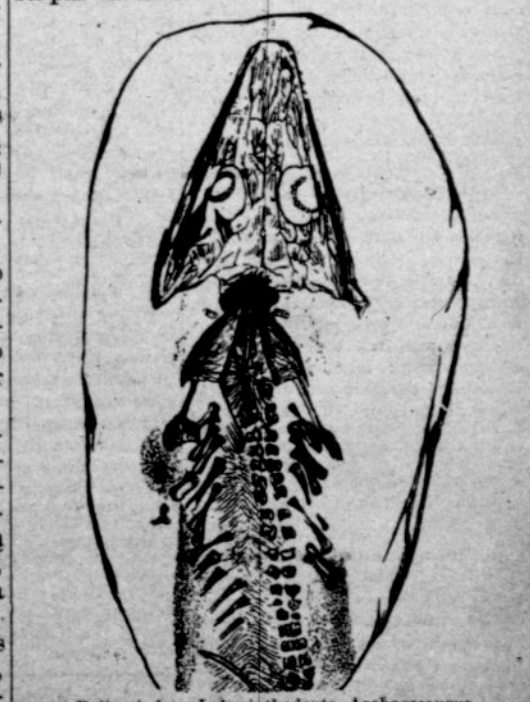
Kojų atspaudimai Cheirotherium.

Kaukafis Labyrinthodonto Mastodonsaur.

Tulos žuvis turi panašaus sudėjimo gal-
vos kaulus; galvos krokodilių ir kitokių
driežių dikčiai, pagal sawo sudėjimą, skiriasi
nuo galvų Labyrinthodontų; jie užpakalių
galvos turi dvi išaugas, wieton wienos, kaip
tai yra pas driežus ir paukščius. Apart to,
Labyrinthodontų galvos kaulai uždengti ei-
lėmis spuogų ir grubučių, prie kurių buwo
pritrivinti kieti raginiai arba kauliniai ser-
dakai arba uždangos. Apart to, ant Masto-
donsaurų galvos, ant kaktos yra maža loma,
kurioje, turbūt, buwo trečia gywuolio akis.
Taigi jie, apart dwiejų didelių akių, turėjo
dar trečią mažą. Ar su ta trečia akute jie
galėjo matyti teip kaip ir su anom dwiem di-
delėm, šiadien ne galima žinoti. Wiena isz
šiadien gyvenanczių ant Naujos zelandijos
driežių giminė, wadinama tuatari (Sphenod-
on), turi galvoj tokią jau skylutę arba wietą
trečios akies, bet pati akute, kaip noreika-
lirga, guli jau smegenyse; isto matyt, kad
senose gadynėse toje trečioji akis buwo rei-
kalinga. Visos driežių weislės ir šiadien gy-
venancios turi tokią sunykusią akį. Isz to
matyt, kad driežai paeina nuo kokių turėjus-
ių tris akis sutvėrimų, bet kokių, ar nuo
žuvių, ar gal dar nuo žemesnio laipsnio su-
tvėrimų, to šiadien ne galima pasakyti.

Gomurys Mastodonsaurų susideda isz
plačių kaulų, kuriuose yra dantys. Tokio
gomurio sudėjimo terp šiadien gywuojanczių
reptilijų mes nepatinkame, bet galima tą ra-
sti pas varles ir tritonus.

Dalis skelto Labyrinthodonto Archegosaurus.

Ne mažiau swarbios yra ir dalyš nugar-
kaulio gyvų sutvėrimų. Visos žuvis, teipogi
joms giminingi ichtiosaurai, turi nugarkaulį
(Toliaus bus.)

Wietines Žinios.

— Du maži vaikai, 7 metų Dorfield Abraham ir 14 metų Frank Hodek pateko po sūdu už wagystą: wogę wisokius šilwari-nius daiktus nuo geležinkelio wa-gony. Hodek sude prispažino prie wagystos ir pridurė, kad jo tėvai, gyvenanti po nr. 753 W. 17 st., liepė jam wogti ir wi-sada muszdawo, jeigu pareidawo namon su tuszezioms rankoms. Tokius netikusius tėwų paliepinus patwirtino kitas, 22 m. brolis Hodeko, bet tėwai ginasi. Katroj pusėj teisybė, sunku įspėti. Grei-ciaus waiwai teisybę pasakojas, kadangi jienė nėra nė jokios naudos meluoti; tėwai gi turi gintiesi, kadangi už tokius bjau-rus paliepinus maziems wai-kams jie turėtu but skaudžiai nubausti.

— Pereitos subatos diens su žmonių pinigais išsūmė iš Chi-gos patįstamos terps maskolizkų ateiwų geradėjas, persikriskytyjes į staciatikystę dydas Dymitras Friedlaender. Jis buwo starosta maskolizkos cerkwės Chicago, agentu alaus leidinyčių Wacker Birk ir daugelio maskolizkų ateiwų bankieriumi. Kaip ap-skaito, paszlawė jis: cerkwės pi-nigų \$3000, alaus leidinyčios \$10000, užsitikėjusių žmonių apie \$40000. Prie užbėgimo jis gerai pasirengė, kadangi pirma jau išsi-siuntė wisą sawo szeimyną, o paskui ją ir pats išsūmė. Kaip apėja, turėjo jis išsūwuoti į Ka-nadą.

— Prie naujai statomos Coli-seum triobos, ant placiaus "Libby Prison", ant Wabash av., terp 15 ir 16 ul., atitiki nelaimė: su-griuwę geležiniai paramai ir pa-matai triobos ir užwрто ant dirbančių darbininkų. Dewyni iš jų likosi užmuszti, 13 sunkiai sužeisti; dwiejų dar neranda, apie kuriuos tiki, kad jie yra ne gywi po griuwėsiais. Terp už-musztų ir sužeistų darbininkų lie-tuwizkos prawardės, rodosi, ne-
ra.

— Du maži waiwai iš Winlow Springs: 6 metų sunus Ke-lero ir 7 metų sunus elek-trotechniko Hatcrofto, bekasi-nėdami piešką prie augszto kranto, likosi jo užberti tep sto-rai, kad neįstengt išlysti ir turė-jo užtrokšti. Kunus jų atkaskė tik wakare pereitos pėtnyčios.

Drangysčių Reikalai.

Metinis Balis!
Chicago, Dr-tė Teisybės Myletojų tu-rės sawo balų udeleio, 17 d. Rugsėjo, 1899, Freiheit Turner salėje, 3417 So. Halsted st., terp 34-tes ir 35-tes ul. Ba-lis prasidės 3 val. po pietų. Įjenga wyro su motere 25c, merginoms dykal. Salė yra didelė ir graži, kurioje galima gražiausiai pasibowiti, delfo wisus lie-tuwizkus szirdingai užkwiečia. Su guodone, Dr-tė Teisybės M.
Chicago, Dr-tė Liuwybės laikys sawo mėnesinį susirinkimą nedelio, 3 Rugsė-jo, salėje L. Afuko, 3301 Auburn ave. tuojau po 12 wal. widurdienio, ant ku-rio wisas sanariu užkwiečia pributi, nes yra swarbus reikalai ant apswarsti-mo. Dr-tė Liuwybės.

Teatras "Genawaitė"
Chicago, centralizka drangystė szw. Martino atgrajys lenkizsko kalboje te-stra "Genawaitė" nedelio, 24 Rugsėjo, 1899, Salėje Pulaskio, 800 S. Ashland ave., terp 17tes ir 18tes ul., Prasidės 7 wal. wakare, salė atsidarys 5 wal. Po teatru bus lietuwiszkas balis, ant ku-rio graizys pirmos klamos kapelija. Ti-kietas ant pirmų sedinčių 35c., ant wisų kitų 25c. Wisus lietuwiu ir lietuwiszką szirdingai užpraszo atsilankyti. (1 ir 22.) Komitetas

Apwaiskizojimas ir Balis.
So. Boston, Mass., Dr-tė Sz. Kazimie-ro rengia apwaiskizojimą atidengimo naujos sawo weliauwos ir balų ant Labor day, 4 Rugsėjo, 1899, salėje 45 Caledoni. Ant apwaiskizojimo yra užpraszty D. L. K. Witano draugstė. Apwaisk-izojimas prasidės 3 waland po pietų sekandzio budu: Izselsim is po nr. 339 Broadway ir Dorchester St. toliu į Do-vers st., į Barkely st. į Columbus ave., į Boylston st. į Washington st. ir Elliott st. į 45 Caledonia salę, kur bus laikytos prakablos ir balis. Įjenga wyrams \$1.00, moterims 50c. Gėrymai už dykal. Wisus lietuwiu ir lietuwiszką szirdingai už-praszo atsilankyti. Komitetas

Balis ant tautiskų reikalų.
Lawrence, Mass., Dr-tė Sz. Lauryno, rengia balų ant naujos Paryžiaus paro-dos fondo, Subotoj, 9 Rugsėjo, 1899, sa-lėje Ford Broad. Tikietas wyruu su pa-na 25c. Wisus lietuwiu ir lietuwiszką szirdingai užkwiečia, KOMITETAS

Balis! Balis!
Naugtokas ir Union City, Conn. lietu-wiski muzikantai turės balų dienoje "Labor day" 4 Rugsėjo, ant Thom. Ren-ner salės, praies 1 walandą po pietų. Įjenga wyrams 25c., moterims ir mergi-

noms dykal. Wisus lietuwiu ir lie-tuwizkus užpraszo atsilankyti.

MUZIKANTAI.

Pajleszkjojimai.
Pajleszkau sawo brolio Aleksandro Sungalio, Kauno gub., Raseinių ap-w. kaimo Gudų, Gywenos Chicagoje. Jis pats ar kitas tikis duot žiną ant adreso:
Jul. Sungaila, Vandergrift, Pa. Box 125,

Pirmas Lietuwizskas Koncertas.
Chicago, subotoj, 2 d. Rugsėjo, salėje Pulaskio, 800 S. Ashland ave. terp 17tes ir 18tes ul. bus atgrajtyas pirmas lie-tuwizskas koncertas ant 10 koncertų ir daugelio kitokių įstrumetų ir bus kele-tas graizy perstaty mę per lietuwi C. Žile-wiczij. Po koncertu bus balis. Pra-sidės 8 waland wakare. Salė atsidarys 7 waland. Įjenga nuo ypatos po 35c. wai-kams nuo 6 iki 12 metų po 15c. Wisus lietuwiu ir lietuwiszką užpraszo atsil-ankyti. C. ŽILEWICZIUS.

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad išsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai su-waiskizcojty, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greičiausiai su-waiskizcojty. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szim-tus padėkawonių nuo lietuwių iš wisų Amerikos krasztų, teipogi ir už gerumą szifkorezių pas mus iš-pirktų, nes mes laikome geriau-sias linijas, ant kurių į 8 die-nas perwaziuoja per marias; o pėkės mus pėgėnės kaip kitų. Kas norite laimingai perwaziuoti per marias, pirkite szifkoretę "Lietuvos" redakcijoj. Priesus dami pinigų ant szifkorezių ar ant išsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
Sub Station No. 60, Chicago, Ill.

LOTAI! LOTAI!

Ant 33ciejos ulycios priesal duris lie-tuwizkos baiznyčios, lotai puikiaus-i ant wiso Bridgeporto po \$675. Pėgėnį lotų ir gerėnės wietos negalite rasti ant wiso Bridgeporto. Atiszkaukite į "Lietu-vos" redakciją.

Ant pardawimo 25x144 lotas
szakių pietus ant 33ciejos ul. 123 pėdos ir wakarus nuo Illinois Court, už \$500. Atiszkaukite pas Cooper & Burhans, 115 Dearborn st.

Ant pardawimo pigial lietuwisz-kas salionas. Sawinčias jo iswaziuoja į sėng krajų. Atiszkaukite pas W. Pil-suckį, 1161 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

V. Slawski, "Lietuvos" keliaujan-tis agentas, Atsilankis St. Louis ir East St. Louis. Kas nori gali pas jį už-sazyti "Lietuvą" ir užimokėti pėeume-rata.

Temikite.

Sziaurinės miesto dalies lietuwiu guo-džiai, kad isėjo isz po spaudos labai graizios kompozitizkos popieros gramoty raszymui, kokių dar nebuwo: su Wyiau-to pawelsku ir dailiais apraszymais. Ant tokios popieros priwalo kiekwienas lie-tuwizkas paslyti raszyti gramotas. Pri-siusk sawo adresą įdėdams už 2c. markę, o prisiusime porą laskytų ant padziuros.

W. J. Petkon, Brockton, Mass. (22-9)

Naujas iszradimas ant su-driminimoplaukų.

Sulaiko slinkimą galvos plaukų, wie-toj iszpuolusiy atauga nauji, iszalkina pleiskanes, padailina plaukų parwį ir stabdo galvos skaudėjimą. Yra tai nauja ir geriausia gydylka ant sudriminimo plaukų kaip wyrams taip ir moterims, mergtinoms ir wai-kams. Kurie užtemi-jote sawo plaukų slinkimą, pasiskubini-kite, o gausite pagelbą ant sulaikymo ant plikų galwų, jeigu tik nepersenas, at-auga nauji plaukai. Teipogi ant iszgy-dymo wisokių užsienėjusių ligų duo-da rodą dykal. Raszydami įdėkite markę ant atsakymo ir adresuokite teip:

Prof. J.M. BRUNDZA,
600 Water St., New York, N. Y.

Ataugo nauji plaukai.

Welnu wisems lietuwiams naudoti D-ro Brundzos gydulos ant atauginimo plaukų. Kurie esate pliki raszykite pas D-rą Brundzą praszdami jo pagelbos, o gausite nanjus plaukus. Asz buwau wi-dielis pilkas, o per jo pagelbą ir gydulos man ataugo nauji plaukai ir dar tankes-ni neng pirma buwo. Gydulės D-ro Brundzos yra geros ir ant widurinių ligų: mano liga buwo užsienėjusi nuo 14 me-tų, jau nemislyjau ant swieto gyweni, wi-ki kiti daktari atakė man iszgydymą, o nuo D-ro Brundzos gydulioj tuojau pa-swelkau. Dabar esu swiekas ir turiu naujus plaukus. Diewe duok D-rui Brund-zai gerą swiekatą ir ligą amžį. Su guod.

Kazimieras Raszinskas,
123 E. Pine St., Mahanoy City, Pa.

M. Goodman Real Estate, -

Room 503, 115 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

"Lietuvos" Agentai:

MT CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas.
SHENANDOAH, PA.
Andrius Macxys, 445 W. Line St.
BROOKLYN, N. Y.
Jonas Naujokas, 256 Wythe ave.
WATERBURY, CONN.
M. J. Damjanaitis, 65 N. Leonard st.
SCRANTON, PA.
Juozas Petrykis, 1814 Nay Aug Ave.

Saitų miestų lietuwiu, norėdami ap-sistiuoti "Lietuvą", gali kreiptis prie wisz parodity agentų, kurie noria ispidlyti jų reikalus.

Wincas Kudarauskas, "Lietuvos" keliaujan-tis agentas, atilankys lietuwiu Lawrence ir Worcester priminėdams penumeratą ir parduodamas knigas. Tenyszkau lietuwiu gali pas jį gauti wisokių knigų ir laikrasčių "Lietuvą" už-širasyl.

Official Publication.

Annual Statement of the ORIENT IN-SURANCE COMPANY of Hartford, in the State of Connecticut, on the 31st day of December, 1898; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.

Amount of capital stock paid-up in cash. \$500,000.00

LEDGER ASSETS.

Book value of real estate owned by the company. \$9,141.74
Mortgage loans on real estate. 237,148.66
Loans on collateral security. 1,750.00
Book value of bonds and stocks. 1,809,680.33
Cash on hand and in bank. 98,136.53
Agents' debit balances. \$11,936.96
Special deposit in New Mexico. \$10,000.00
Total. \$2,364,795.22
Deduct ledger liabilities. 1,826.69
Total net ledger assets. \$2,362,968.53

NON-LEDGER ASSETS.

Interest and rents due and accrued. \$16,939.22
Market value of bonds and stocks over book value. 58,439.18
Net amount of uncollected premiums. 78,326.33
Gross assets. \$2,516,673.26
Less special deposits to secure liabilities in Virginia, Georgia, Oregon and New Mexico. \$118,340.00
Total Admitted Assets. \$2,398,333.26

LIABILITIES.

Losses, in process of adjust-ment or in suspense. \$308,819.49
Losses resisted. 17,280.45
Total amount of claims for insurance. \$326,108.94
Deduct re-insurance. 20,010.67
Net amount of unpaid losses. \$306,098.27
Total unearned premiums. 993,769.64
Reinsurance in Lloyds. 500.00
Due for commissions and brokerage salaries, ren s, in-terest, bills etc. 2,763.32
Total liabilities. \$1,300,128.23
Less liabilities secured by special deposits in Virginia, Georgia, Oregon and New Mexico. 49,605.15
Balance. \$1,250,523.08

INCOME.

Premiums received during the year. \$1,800,661.01
Interest, rents and dividends received during the year. 104,838.57
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value. 887.50
Total income. \$1,906,387.08

EXPENDITURES.

Losses paid during the year. \$779,682.30
Dividends paid during the year. 50,000.00
Commissions and salaries paid during the year. 377,705.21
Rents paid during the year (in-cluding fees, etc., of insur-ance departments). 37,101.90
Loss on sales, or maturity of ledger assets. 20,443.90
Amount of all other expendi-tures. 76,762.10
Total expenditures. \$1,347,495.41

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois. \$7,816,625.00
Total premiums received during the year in Ill., \$8,368.00
Total losses incurred dur-ing the year in Illinois. \$3,634.05
Total amount of outstand-ing risks. \$161,958,466.00

CHAS. B. WHITING, PRES.
JAMES U. TAYLOR, Sec'y.

Subscribed and sworn to before me this 19th day of January 1899.

CHAS. A. DODD, Notary Public.

Official Publication.

Annual statement of the NORWALK FIRE INSURANCE COMPANY of Norwalk, in the State of Connecticut, on the 31st day of December, 1898; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.

Amount of capital stock paid-up in cash. \$300,000.00

LEDGER ASSETS.

Book value of bonds and stocks. 474,105.28
Cash on hand and in bank. 41,008.64
Total. \$515,113.92
Deduct larger liabilities. 985.08
Total net ledger assets. \$514,128.84

NON-LEDGER ASSETS.

Interest due and accrued. \$3,356.22
Net amount of uncollected premiums. 15,400.76
All other assets. 7,113.00
Total Admitted Assets. \$534,944.95

LIABILITIES.

Losses, adjusted and unpaid. \$2,956.00
Losses, in process of ad-justment, or in suspense. 17,367.00
Losses resisted. 1,650.00
Total amount of claims for losses. \$2,193.00
Deduct re-insurance due or accrued. 1,570.00
Net amount of unpaid losses. \$623.00
Total unearned premiums. 105,350.91
Re-insurance premiums. 2,811.04
Total liabilities. \$108,544.95

INCOME.

Premiums received during the year. \$148,330.43
Interest and dividends re-cieved during the year. 17,504.45
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value. 11,437.17
Total income. \$177,271.12

EXPENDITURES.

Losses paid during the year. \$79,818.84
Commissions and salaries paid during the year. 46,989.91

Rents paid during the year. 1,309.85
Taxes paid during the year (including fees, etc., of in-surance departments). 5,764.77
Amount of all other expen-ditures. 7,861.06
Total expenditures. \$141,799.53
MISCELLANEOUS.
Total risks taken during the year in Illinois. \$2,456,568.00
Total premiums received during the year in Ill., \$25,798.20
Total losses incurred during the year in Illinois. \$22,745.21
Total amount of outstand-ing risks. \$27,114,621.00
A. G. McILWAINE JR. PRES.
E. E. PLARKE, Sec'y.
Subscribed and sworn to before me this 23rd day of January, 1899.
CHARLES EDGAR MILLS, Commissioner for Illinois.

Official Publication.

Annual Statement of the NORTH-WESTERN NATIONAL INSURANCE COM-PANY of Milwaukee, in the State of Wisconsin on the 31st day of Decem-ber, 1898; made to the Insurance Super-intendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.

Amount of capital stock paid-up in cash. \$600,000.00

LEDGER ASSETS.

Mortgage loans on real estate. \$974,856.67
Book value of bonds. 1,336,388.54
Cash on hand and in bank. 134,737.74
Agents' debit balances. 79,834.50
Total. \$2,515,827.54
Deduct agents' credit bal-ances and all other liabil-ities. 6,382.81
Total net ledger assets \$2,509,444.73

NON-LEDGER ASSETS.

Interest accrued. \$12,398.92
Market value of bonds over book value. 54,611.46
Net amount of uncollected premiums. 60,711.09
Total Admitted Assets \$2,637,166.20

LIABILITIES.

Losses adjusted and an-paid. \$9,168.82
Losses, in process of ad-justment or in susp-ense. 82,148.43
Losses resisted. 8,650.00
Total amount of claims for losses. \$99,967.25
Deduct re-insurance due or accrued. 14,104.03
Net amount of unpaid losses. 85,863.22
Total unearned premiums. 1,194,531.83
Total liabilities. \$1,280,395.05

INCOME.

Premiums received during the year. \$1,033,479.22
Interest and dividends re-cieved during the year. \$115,042.22
Total income. \$1,168,521.44

EXPENDITURES.

Losses paid during the year. \$432,405.55
Dividends paid during the year. 72,000.00
Commissions and salaries paid during the year. 363,592.23
Rents paid during the year. 11,783.00
Taxes paid during the year (including fees and etc. of insurance departments). 34,698.56
Loss on sales, or maturity of ledger assets. 254.29
Amount of all other expendi-tures. 52,381.74
Total expenditures. \$967,115.37

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois. \$16,513,236.00
Total premiums received during the year in Illi-nois. 167,892.88
Total losses incurred dur-ing the year in Illinois. 61,408.39
Total amount of outstand-ing risks. \$920,922,900.00

ALFRED JAMES PRES.
WILFORD M. PATTON Sec'y.

Subscribed and sworn to before me this 19 day of January 1899.

FRANCIS BLOODGOOD, Commissioner for Illinois in Milwaukee, Wisconsin.

(SEAL)

Wisi —

wyrai —

pas —

Baltrukoni!!

Rasite szaltą alų, seniausės ariel-kas, wynę net isz Europos, o cigaras net isz Turkijos.

Atsilankykite po nr.

11 N. River Side St., Waterbury, Conn.

Wienatinis Waterburio Lietuwizskas Salionas.

Užlaiko gerą alų, seniausės ir cypas a-rielkas ir kwepencius cigaras. Geriause udeiga dėl iswielis atwawesulij Waterbury. Yra tai wienatinis cypas isz u-teris ir teisingiausis lietuwiszkas salis nas mieste Waterburio.

J. F. DANISIEWICZUS, 768 Bank St., Waterbury, Conn.

P. K. BRUCHAS,

užlaiko didelę Krautuwę

Laikrodžių, Laikrodžių, Ži-
dy, Spilkų ir tt.

Szliubinius Ziedus

padaro ant orderio už pigian se prekę.

954 33rd St., Chicago, Ill.

Attorney Beckermanas,

ADWOKATAS.

Geriausis iszprowoja wisokias prowas wiokiuose suduose, kaip ciwilizkuose ir kriminalizkuose. Persenėjusias ir užwikas prowas atliesko ir dawda prie greitesnio termino.

397 W. 14th St., CHICAGO, ILLINOIS

NERVITA

Sugrąžina usduktą wryrę stiprumą ir drausmą. Gydymui pėdizka, wado naktinai poliozija ir wisas ligas liguotus per lėdžukus ar nestatargumo. Szia gy-dykie sudreikus wenas ir dazgina kraują; priduoda wėduli randuotą ir sugrąžina dūmų jausnyti. Sien-cinias peris už 50c laizli. 25c 50c batelis ir gwarantuojamas iszgydyti arbe pigius sugrąžinti.

Nervita Medical Co., Clinton & Jackson St., Chicago.

637 Gausman yra ir Aptiekoje Clark ir Van-buren St., Chicago.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Nuoma pulkias Fotografijas: už tuzing tikta.

\$2.00

Ant wesiuli ir kitokių reikalų nuoma - Fotografijas kwepuokisaukiai.

PRESEKIO 32 LAT
starywa wosyale naroty swiatu
na
REUMATYZM.
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrzynia na podswiatie kcietych
NIEMIECKICH
PRAW MEDICZYCH
„KOTWICZYNY“
PAIN EXPELLER.
JIE NA NIE LEPSZEGO Trzaskowy ty-
ko ma „KOTWICZYNY“ na miazę ochrowna
F. A. Richter & Co., 315 Pearl St., New York
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 lat.
25c or 1.50 or. Wzrostę goj polowa.
napiszwiejali lekarze, wazidzicie
skladow aptecznych dewduwoli
inne zakumie czojty.
Szczegoly u P. A. R.
teru C. N. Y.

"Vienybe Lietuwniku"

iszeina kas seređa jau 13-tas metas, Plymouth, Pa., ir pra-nesza swarbiausis ir teisingia-us zines isz Lietuvos ir wiso pasaulės, talpina puikias apysakas bei kitus nau-dingus apsiswietimui rasztus. "Vienybe" ant metu kasz-tuoja \$2.00 o ant pusės \$1. Pinigai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pin-gius reikia siųsti ant tokio adreso:

J. J. PAUKSZTIS, Plymouth, Pa.

Naudokitės wisi ligoniai reikalaujanti swiekatos!

Kur norite trumpam laikui swiekatos, nuo wisokių ligų, didelių ar mę, mel-dizime atiszkaukite į mūsų kompaniją Garsingų Karaliaučių Dę rodų ir liekarswų, kur randasi daugybė D-ry isz Europos ir Amerikos ant darymo ro-dų. Siunziame gydylkas pagal geriausius Receptus i wisus krasztus kas tik pareikalauja. Neretia turė gėdos pasi-klauti rodos apie slepiama ligas. Mes už-gandiname wisus kas tik prid mus atis-zaukia. Raszykite laiszkus ir adresuokit teip.

EUROPEAN DRUGS MED. CO., P. O. Box 2361, New York, N. Y. U. S. A.

J. WEINSTEIN,

pagiausel parsawdo karietas ant wesi-ly, kriskating ir pagabų.